

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Høringsnotat

Lettere tilgjengelig regnskapsregler for forsikringsselskaper

To forskrifter – endringer i notekrav

DATO: 4.11.2014

Innhold

1	Innledning	4
2	Innføring av to forskrifter	5
2.1	Kapittel 1 Alminnelige bestemmelser	5
2.2	Kapittel 2 Årsregnskap og årsberetning	6
2.3	Kapittel 3 Regnskapsprinsipper mv.	6
2.4	Kapittel 4 Resultatregnskap, balanse mv.	7
2.5	Kapittel 5 Noteopplysninger	7
2.6	Kapittel 6 Delårsregnskap	7
3	Direkteregulering av IFRS-notekrav	8
3.1	Generelt	8
3.2	Krav som foreslås opphevet	8
4	Sammenheng mellom bestemmelser i gjeldende og foreslåtte forskrifter	11
4.1	Kapittel 3 Regnskapsprinsipper mv.	11
4.2	Kapittel 4 Resultatregnskap, balanse mv.	12
4.3	Kapittel 5 Noteopplysninger	13
4.3.1	Generelt	13
4.3.2	Finansielle instrumenter – IFRS 7	14
4.3.3	Forskrift om forenklet anvendelse av IFRS	14
5	Andre endringer i notekrav	15
6	Utkast til forskrifter	16

1 Innledning

Finanstilsynet har foretatt en gjennomgang av forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper med tanke på å gjøre regelverket lettere tilgjengelig for brukere av forskriften.

Gjeldende forskrift inneholder en rekke differensierte krav for henholdsvis livsforsikringsselskaper og skadeforsikringsselskaper og for henholdsvis noterte og unoterte forsikringsselskaper. I tillegg inneholder forskriften reduserte notekrav for små skadeforsikringsselskaper. Forskriftens notebestemmelser inneholder henvisninger til krav i IFRS og til bestemmelser i forskrift 21. januar 2008 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarter (forskrift om forenklet IFRS).

Finanstilsynet foreslår to tiltak for å gjøre regelverket lettere tilgjengelig. For det første foreslås det å skille ut regelverket for livsforsikring i en egen årsregnskapsforskrift. I gjeldende forskrift inneholder kapittel 3 om regnskapsprinsipper 8 paragrafer som kun gjelder skadeforsikring og 8 paragrafer som kun gjelder livsforsikring, mens 4 paragrafer er felles. Det er separate oppstillingsplaner for skadeforsikringsselskaper og livsforsikringsselskaper. Det er også enkelte forskjeller i notekravene. Ved å etablere to årsregnskapsforskrifter (en for livsforsikring og en for skadeforsikring) vil regelverket forhåpentlig fremstå som lettere tilgjengelig for brukerne. Forslaget er nærmere omtalt i kapittel 2.

Det andre tiltaket er å erstatte forskriftsbestemmelser om noteopplysninger som inneholder henvisninger til krav i IFRS og i forskrift om forenklet IFRS med direkte regulering i forskriftene. En slik type regulering er gjennomført i årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak og ble også foreslått for unoterte banker (se Finanstilsynets høringsnotat av 28. mars 2012). Forslaget er nærmere omtalt i kapittel 3.

I kapittel 4 er det gitt en oversikt over sammenhengen mellom bestemmelser i gjeldende årsregnskapsforskrift og foreslåtte årsregnskapsforskrifter.

Foruten forslag om lettere tilgjengelig regelverk, ser Finanstilsynet behov for å foreslå et par mindre endringer i kravene til noteopplysninger. Forslagene er omtalt i kapittel 5.

2 Innføring av to forskrifter

2.1 Kapittel 1 Alminnelige bestemmelser

Virkeområde

Finanstilsynet foreslår to nye forskrifter for henholdsvis livsforsikringsselskaper og skadeforsikringsselskaper, som vil erstatte gjeldende forskrift.

Holdingselskaper, herunder finansstiftelser, foreslås å følge reglene for skadeforsikringsselskaper. Det vises her til at holdingselskaper etter gjeldende regler skal følge vurderingsreglene for skadeforsikring, jf. § 1-1 første ledd siste punktum. Videre fremgår det av gjeldende § 4-9 at holdingselskaper kan benytte den ikke-tekniske oppstillingen i resultatregnskapet for skadeforsikring.

Det foreslås at annet ledd i gjeldende § 1-1 ikke videreføres, da denne ikke har selvstendig innhold. Første punktum i annet ledd dekkes av første ledd, mens annet punktum kun er en opplysning om at virksomhet i utlandet kan være underlagt regler i det landet filialen er etablert. Videre foreslår vi ikke å videreføre følgende passus i første ledd: "som har sitt hovedsete og er underlagt tilsyn i Norge".

Holdingselskaper som både eier bank og forsikringsselskap er i dag underlagt to årsregnskapsforskrifter. Det fremgår av § 1-1 tredje ledd i årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper at konsernregnskapet til slike holdingselskaper (blandede finanskonsern) skal anvende bestemmelsene i regnskapsloven, og de to årsregnskapsforskriftene "så langt de passer". Ved etablering av egen forskrift for livsforsikringsselskaper foreslår Finanstilsynet å justere tredje ledd slik at også denne forskriften kan anvendes "så langt den passer", jf. utkast til § 1-1 fjerde ledd i den nye årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper. Tilsvarende bestemmelse foreslås i § 1-1 tredje ledd i årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskaper.

For konsernregnskap til holdingselskaper som eier livsforsikringsselskap vil det ved etablering av ny forskrift være behov for en tilsvarende bestemmelse som for blandede finanskonsern, se utkast til § 1-1 femte ledd i årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper.

Definisjoner

Gjeldende § 1-5 gir visse typer selskaper utvidet adgang til å fravike reglene for innregning og måling i IFRS, mens § 1-6 regulerer omfanget av IFRS-notekrav for ulike typer av selskaper (3 nivåer). Som ledd i å lette lesbarheten av forskriftenes bestemmelser med differensierte krav, foreslås innført begreper for selskaper som er omfattet av respektive krav. I årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskaper foreslås definisjon av store selskaper og små selskaper, jf. utkast til § 1-5. Videre foreslås en bestemmelse som klargjør at filialer av utenlandske livsforsikringsselskaper som regnes som store etter § 1-5, kan anvende kravene til å gi noteopplysninger for små selskaper, jf. utkast til § 1-6.

I årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper foreslås definisjon av store selskaper, små selskaper og mellomstore selskaper, jf. utkast til §§ 1-5 til 1-7. I utkast til § 1-8 reguleres omfanget av notekrav for egenforsikringsselskaper og filialer av utenlandske forsikringsselskaper.

2.2 Kapittel 2 Årsregnskap og årsberetning

Det foreslås at gjeldende § 2-1 til § 2-3 og § 2-5, § 2-7 og § 2-8 videreføres uendret i begge forskrifter. Bestemmelsen om unntak fra konsernregnskapsplikt for finansstiftelser (gjeldende § 2-6) foreslås videreført i ny årsregnskapsforskrift for skadeforsikringsselskaper.

Det følger av gjeldende § 2-4 første ledd at underkonsern kan unnlate å utarbeide konsernregnskap dersom forsikringsselskapets morselskap er underlagt årsregnskapsforskriften. Ved innføring av to forskrifter, bør bestemmelsen justeres. Se utkast til § 2-4 første ledd i respektive forskriftsutkast.

2.3 Kapittel 3 Regnskapsprinsipper mv.

I gjeldende forskrift er bestemmelsene i kapittel 3 inndelt i fellesbestemmelser (§§ 3-1 til 3-2b), bestemmelser som kun gjelder skadeforsikring (§§ 3-3 til 3-10) og bestemmelser som kun gjelder livsforsikring (§§ 3-11 til 3-18). Det foreslås at fellesbestemmelsene videreføres i begge forskrifter sammen med relevante særbestemmelser, se tabellarisk oversikt i avsnitt 4.1. Det foreslås i tillegg en ny bestemmelse som i årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper (§ 3-6) regulerer måling av livsforsikringsprodukter, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 1-3 annet ledd og i årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskaper (§ 3-4) som regulerer måling av skadeforsikringsprodukter, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 1-3 første ledd.

Skadeforsikringsselskaper kan overta livsforsikringer i form av rene risikoforsikringer som etter avtalen er av høyest ett års varighet, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 1-3 annet ledd. Etter gjeldende årsregnskapsforskrift er regnskapsmessige behandlingen regulert gjennom § 3-18 *forsikringsforpliktelser i livsforsikring*. Ved inndeling i to forskrifter foreslås gjeldende § 3-18 videreført i årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskaper § 3-3. Det foreslås at den nye bestemmelsen (§ 3-6) i årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper henviser til § 3-3 i årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskaper.

Livsforsikringsselskaper kan overta personforsikringer som ikke er livsforsikring, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 1-3 første ledd. Etter gjeldende årsregnskapsforskrift er den regnskapsmessige behandlingen regulert gjennom § 3-10 *forsikringsforpliktelser i skadeforsikring*. Ved inndeling i to forskrifter foreslås gjeldende § 3-10 videreført i årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper § 3-5. Det foreslås at den nye bestemmelsen (§ 3-4) i årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskaper henviser til § 3-5 i årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper.

2.4 Kapittel 4 Resultatregnskap, balanse mv.

I gjeldende forskrift er det særskilte regler om oppstilling av resultatregnskap og balanse, for henholdsvis livsforsikring og skadeforsikring. Utfyllende bestemmelser er gitt som både fellesbestemmelser og særbestemmelser. Det foreslås at fellesbestemmelsene videreføres i begge forskrifter sammen med relevante særbestemmelser, se tabellarisk oversikt i avsnitt 4.2. I oppstillingsplanen for balansen gjeldende for livsforsikringsselskaper foreslås noen mindre justeringer i nummereringen av postene, jf. utkast til § 4-5.

2.5 Kapittel 5 Noteopplysninger

I gjeldende forskrift er det enkelte særskilte regler om noteopplysninger for henholdsvis livsforsikring og skadeforsikring. Følgende paragrafer i gjeldende forskrift gjelder kun livsforsikring: § 5-21 *Endringer i forsikringsforpliktelser i livsforsikring*, § 5-22 *Forsikringsforpliktelser i livsforsikring*, § 5-25 *Kapitalavkastning for livsforsikringsselskaper* og § 5-29 *Resultat i livsforsikring*. Disse bestemmelsene foreslås videreført i den nye årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskaper. Følgende paragrafer i gjeldende forskrift gjelder kun skadeforsikring: § 5-20 *Forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring* og § 5-28 *Premieinntekter og erstatningskostnader mv. i skadeforsikring*. Disse foreslås videreført i årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsselskaper.

For øvrig gjelder paragrafene i nåværende forskrifts kapittel 5 alle forsikringsselskaper, men med enkelte særreguleringer for henholdsvis livsforsikringsselskaper og skadeforsikringsselskaper innad i enkelte paragrafer. Innholdsmessig videreføres paragrafene, hensyntatt særreguleringene i respektive forskrifter. Utformingen av bestemmelsene foreslås endret gjennom å erstatte henvisninger til IFRS og forskrift om forenklet IFRS med direkte regulering, se kapittel 3 for nærmere omtale. I avsnitt 4.3.1 er det gitt en tabellarisk oversikt over sammenhengen mellom gjeldende og foreslåtte paragrafer med notebestemmelser.

2.6 Kapittel 6 Delårsregnskap

Det foreslås at gjeldende kapittel 6 videreføres i begge forskrifter, men justert for særregler for selskaper som ikke er omfattet av respektive forskrifters virkeområde. Det gjelder § 6-2 annet punktum og § 6-3 annet og tredje ledd.

3 Direkteregulering av IFRS-notekrav

3.1 Generelt

Forsikringsselskapene er underlagt en rekke notekrav i IFRS. Hovedbestemmelsen for henvisninger til IFRS notekrav er i gjeldende § 5-6. Det foreslås å lette tilgjengeligheten til kravene gjennom å erstatte henvisninger til IFRS med direkte regulering i forskriften. Det medfører at omfanget av bestemmelser (paragrafer) øker betydelig. Enkelte henvisninger til IFRS foreslås likevel videreført.

Store forsikringsselskaper vil normalt være fortrolige med kravene i IFRS, slik at behovet for å innta IFRS-kravene direkte i forskriften er mindre. Direkte regulering av IFRS foreslås i første rekke gjennomført for andre forsikringsselskaper, dvs. for små livsforsikringsselskaper og mellomstore og små skadeforsikringsselskaper.

Enkelte bestemmelser vil unntaksvis komme til anvendelse for det enkelte selskap. For slike bestemmelser er det i en viss utstrekning fortsatt henvisning til bestemmelser i IFRS. Det er her vektlagt at forskriftsbestemmelsen er tilstrekkelig klar til at selskapet kan vurdere hvorvidt IFRS-kravene er relevante. Eksempelvis: *"Ved sikringsbokføring skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IFRS 7.22-24."*

Det foreslås at rekkefølgen på notekravene i respektive forskrifter ordnes temamessig med overskrifter slik det tidligere er gjennomført i årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak. Også forslaget til rekkefølge på bestemmelsene innenfor hvert av temaene er inspirert av forskriften for pensjonsforetak. I avsnitt 4.3.1 er det gitt en tabellarisk oversikt over sammenhengen mellom gjeldende og foreslåtte paragrafer med notebestemmelser.

Det økte omfanget av paragrafer er hovedsakelig bestemmelser om finansielle instrumenter. I avsnitt 4.3.2 er det gitt en tabellarisk oversikt over sammenhengen mellom gjeldende indirekte regulering (henvisning til krav i IFRS 7) i § 5-6 tredje/fjerde ledd bokstav b og foreslåtte paragrafer med direkte regulering.

Etter gjeldende forskrift skal selskapene gi opplysninger i samsvar med forskrift om forenklet anvendelse av IFRS § 4-2 nr. 1-3 og 6-13, jf. § 5-6 annet, tredje og fjerde ledd bokstav f. Henvisningene til § 4-2 ble opprinnelig laget ut fra den tanke at forenklingsforskriftens regler bør gjelde med mindre noe tilsier at forsikringsselskapene bør ha strengere regler. Det foreslås at opplysningskravene delvis tas direkte inn i forskriftene, se tabellarisk oversikt i avsnitt 4.3.3, og delvis oppheves, se avsnitt 3.2 for nærmere omtale.

3.2 Krav som foreslås opphevet

Enkelte krav foreslås opphevet som følge av at de oppfattes å være uten eller av lav relevans for forsikringsselskaper eller som har karakter av å gi veiledning til øvrige krav:

Opplysninger om overførte finansielle eiendeler

Etter gjeldende forskrift skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 7 nr. 42A-H som omhandler overførte finansielle eiendeler, jf. § 5-6 tredje ledd bokstav b. Det foreslås at

opplysningskravene tas direkte inn i forskriften med unntak av nr. 42A, nr. 42C og nr. 42H som i hovedsak er veiledning til øvrige bestemmelser, jf. utkast til § 5-29 (liv) og § 5-27 (skade).

Opplysninger om investeringseiendommer

Etter gjeldende forskrift skal alle livsforsikringsselskaper gi opplysninger om investeringseiendommer i samsvar med IAS 40, jf. § 5-6 annet og tredje ledd bokstav e. Det foreslås at relevante opplysningskrav tas direkte inn i forskriften, hensyntatt at livsforsikringsselskaper ikke har anledning til å velge anskaffelseskostmodellen. Følgende krav foreslås likevel ikke inntatt i forskriften:

- IAS 40.76e. Bestemmelsen krever spesifikasjon av nettovalutadifferanser som følge av omregning av årsregnskapet fra en annen presentasjonsvaluta og ved omregning av utenlandsk virksomhet.
- IAS 40.76f foreslås kun delvis tatt inn. Overføringer til og fra beholdninger er ikke tatt inn.

Opplysninger om eierbenyttet eiendom

Skadeforsikringsselskaper kan innregne og måle eierbenyttet eiendom enten etter verdireguleringsmodellen eller anskaffelseskostmodellen. Selskaper som benytter verdireguleringsmodellen skal gi opplysninger om eierbenyttet eiendom i samsvar med gjeldende forskrift § 5-10 første ledd. Første punktum i bestemmelsen henviser til forskrift om forenklet anvendelse av IFRS § 4-2 nr. 6 som igjen henviser til IAS 16 nr. 73 bokstav a, nr. 73 bokstav e romertall iv og nr. 77.

For selskaper som velger anskaffelseskostmodellen skal det gis opplysninger i samsvar med § 5-10 første ledd annet punktum og annet ledd. Etter annet ledd skal det gis opplysninger i samsvar med IAS 16. Det indikerer at kravene er mer omfattende for selskaper som velger anskaffelseskostmodellen fremfor verdireguleringsmodellen. Det foreslås at omfanget av opplysningskrav om eierbenyttet eiendom likestilles uavhengig av valgt målemodell.

Opplysninger i forskrift om forenklet anvendelse av IFRS

Det foreslås at følgende henvisninger til forskrift om forenklet anvendelse av IFRS ikke videreføres i de nye forskriftene:

- § 4-2 nr. 1 henviser til IFRS 1 Første gangs anvendelse av IFRS nr. 24 bokstav a. Denne bestemmelsen krever en avstemming av foretakets egenkapital ved overgang fra nasjonale regnskapsprinsipper til IFRS. Bestemmelsen anses ikke lenger relevant for forsikringsselskapene. Opplysninger om virkning av overgang fra nasjonale regler til IFRS på et enkeltområde følger av gjeldende årsregnskapsforskrift § 5-5. Henvisningen til kravet i § 4-2 nr. 1 foreslås opphevet.
- § 4-2 nr. 3 henviser til IFRS 6 Leting etter og evaluering av mineralressurser. Standarden er ikke relevant for forsikringsselskaper og henvisningen til kravet i § 4-2 nr. 3 foreslås opphevet.
- § 4-2 nr. 7 henviser til IAS 29 Finansiell rapportering i økonomier med høyinflasjon. Standarden er ikke relevant for forsikringsselskaper og henvisningen til kravet i § 4-2 nr. 7 foreslås opphevet.
- § 4-2 nr. 9 henviser til IAS 36 nr. 126 bokstav c og d for regnskapspliktige som benytter verdireguleringsmetoden. Bestemmelsen krever spesifikasjon av henholdsvis tap ved verdifall på verdiregulerte eiendeler og reversering av tap som inngår i "andre inntekter og kostnader". Det følger av oppstillingsplanene at forsikringsselskaper må vise verdireguleringer av eiendom, anlegg og utstyr på egen post (19.1) under post 19

"andre resultatkomponenter" (tilsvarer det som i IFRS betegnes som "andre inntekter og kostnader"). Tilsvarende spesifikasjonskrav gjelder immaterielle eiendeler (post 19.2). Vi anser at kravet er tilstrekkelig dekket gjennom oppstillingsplanen og foreslår å oppheve henvisningen til § 4-2 nr. 9.

- § 4-2 nr. 12 henviser til IAS 41 Landbruk nr. 46. Standarden regulerer regnskapsføring av biologiske eiendeler og landbruksprodukter i landbruksvirksomhet. Det er krav til å gi opplysninger om virksomheten og ikke-finansielle mål eller estimer på fysisk mengde av biologiske eiendeler og landbruksprodukter. Henvisningen til kravet i § 4-2 nr. 12 foreslås opphevet.
- § 4-2 nr. 13 henviser generelt til fortolkninger fra IASB. Det foreslås å oppheve henvisningen. Fortolkninger inneholder normalt ikke egne notekrav, men er kun fortolkninger av krav i standardene.

4 Sammenheng mellom bestemmelser i gjeldende og foreslåtte forskrifter

Gjeldende forskrifts kapittelinnndeling foreslås videreført i de nye forskriftene. Rekkefølgen innad i kapittel 1 *Alminnelige bestemmelser*, kapittel 2 *Årsregnskap og årsberetning* og kapittel 6 *Delårsregnskap* foreslås også beholdt uendret. For øvrige kapitler foreslås justeringer.

4.1 Kapittel 3 Regnskapsprinsipper mv.

Rekkefølgen av bestemmelsene i kapittel 3 om regnskapsprinsipper foreslås justert etter viktighet/relevans. Enkelte av bestemmelsene videreføres kun i en av de foreslåtte forskriftene (særbestemmelser for henholdsvis liv eller skade). Sammenhengen mellom gjeldende forskrifts kapittel 3 og foreslåtte forskrifter er som følger:

Gjeldende forskrift	Ny forskrift liv	Ny forskrift skade	Kommentar
§ 3-1	§ 3-12 (2)	§ 3-12 (2)	
§ 3-2	§ 3-1	§ 3-1	
§ 3-2a	§ 3-10	§ 3-10	
§ 3-2b	§ 3-11	§ 3-11	
§ 3-3		§ 3-12 (1)	Gjelder kun skadeselskaper
§§ 3-4 til 3-6		§§ 3-7 til 3-9	Gjelder kun skadeselskaper
§§ 3-7 til 3-10		§§ 3-2 til 3-5	Gjelder kun skadeselskaper
		§ 3-6	Ny bestemmelse som følge av to forskrifter
§ 3-11	§ 3-12 (1)		Gjelder kun livselskaper
§§ 3-12 til 3-16	§§ 3-5 til 3-9		Gjelder kun livselskaper
§§ 3-17 og 3-18	§§ 3-2 og 3-3		Gjelder kun livselskaper
	§ 3-4		Ny bestemmelse som følge av to forskrifter

4.2 Kapittel 4 Resultatregnskap, balanse mv.

En rekke bestemmelser i kapittel 4 om resultatregnskap og balanse mv. videreføres kun i en av de foreslåtte forskriftene (særbestemmelser for henholdsvis liv og skade). Sammenhengen mellom gjeldende forskrift kapittel 4 og foreslåtte forskrifter er som følger:

Gjeldende forskrift	Ny forskrift liv	Ny forskrift skade	Kommentar
§§ 4-1 til 4-3	§§ 4-1 til 4-3	§§ 4-1 til 4-3	
§§ 4-4 og 4-5		§§ 4-4 og 4-5	Gjelder kun skadeselskaper
§§ 4-6 og 4-7	§§ 4-4 og 4-5		Gjelder kun livselskaper
§ 4-8	§ 4-6	§ 4-6	
§ 4-9		§ 4-7	Gjelder holdingselskap
§ 4-10	§ 4-7	§ 4-8	
§ 4-11	§ 4-12	§ 4-12	
§§ 4-12 til 4-14		§§ 4-9 til 4-11	Gjelder kun skadeselskaper
§ 4-15		§ 4-13	Gjelder kun skadeselskaper
§§ 4-16 til 4-19	§§ 4-8 til 4-11		Gjelder kun livselskaper
§§ 4-20 til 4-22	§§ 4-13 til 4-15	§§ 4-14 til 4-16	
§§ 4-23 og 4-24	§§ 4-19 og 4-20	§§ 4-19 og 4-20	
§§ 4-25 og 4-26		§§ 4-17 og 4-18	Gjelder kun skadeselskaper
§§ 4-27 til 4-29	§§ 4-16 til 4-18		Gjelder kun livselskaper
§§ 4-30 til 4-32	§§ 4-21 til 4-23	§§ 4-21 til 4-23	

4.3 Kapittel 5 Noteopplysninger

4.3.1 Generelt

Sammenhengen mellom gjeldende forskrift kapittel 5 og foreslåtte forskrifter er gitt i tabellen nedenfor.

Gjeldende forskrift	Ny forskrift liv	Ny forskrift skade	Kommentar
§§ 5-1 til 5-5	§§ 5-1 til 5-5	§§ 5-1 til 5-5	
§ 5-6 (1)	§ 5-1 (1)	§ 5-1 (1)	
§ 5-6 (2)a	§ 5-7 (1)	§ 5-7 (1)	Gjelder store selskaper - IFRS 4
§ 5-6 (2)b	§ 5-14 (1)	§ 5-12 (1)	Gjelder store selskaper - IFRS 7
§ 5-6 (2)c	§ 5-6 (1)	§ 5-6 (1)	Gjelder store selskaper - IFRS 13
§ 5-6 (2)d	§ 5-42	§ 5-40	Gjelder store selskaper - IAS 37
§ 5-6 (2)e	§ 5-37	§ 5-35 (1)	Gjelder store selskaper - IAS 40
§ 5-6 (2)f	§§ 5-38, 5-41, 5-43 og 5-59	§§ 5-36, 5-39, 5-41 og 5-57	Se avsnitt 3.2 og 4.3.3 for nærmere omtale/spesifikasjon.
§ 5-6 (3)a	§§ 5-4 og 5-8	§§ 5-4 og 5-8	Gjelder små livselskaper og mellomstore skadeselskaper - IFRS 4
§ 5-6 (3)b	§§ 5-14 (2)	§§ 5-12 (2)	Se avsnitt 4.3.2 for nærmere spesifikasjon
§ 5-6 (3)c	§ 5-6 (2)	§ 5-6 (2)	Gjelder små livselskaper og mellomstore skadeselskaper - IFRS 13
§ 5-6 (3)d	§ 5-42	§ 5-40	Gjelder små livselskaper og mellomstore skadeselskaper - IAS 37
§ 5-6 (3)e	§ 5-37	§ 5-35 (2)-(5)	Gjelder små livselskaper og mellomstore skadeselskaper - IAS 40
§ 5-6 (3)f	§§ 5-38, 5-41, 5-43 og 5-59	§§ 5-36, 5-39, 5-41 og 5-57	Se avsnitt 3.2 og 4.3.3 for nærmere omtale/spesifikasjon.
§ 5-6 (4)a		§§ 5-4 og 5-8	Gjelder små skadeselskaper - IFRS 4
§ 5-6 (4)b		§§ 5-12 (3)	Se avsnitt 4.3.2 for nærmere spesifikasjon
§ 5-6 (4)c		§ 5-6 (2)	Gjelder små skadeselskaper - IFRS 13
§ 5-6 (4)d		§ 5-40	Gjelder små skadeselskaper - IAS 37
§ 5-6 (4)e		§ 5-35 (2)-(5)	Gjelder små skadeselskaper - IAS 40
§ 5-6 (4)f		§§ 5-36, 5-39, 5-41 og 5-57	Se avsnitt 3.2 og 4.3.3 for nærmere omtale/spesifikasjon.
§ 5-6 (5)	§ 5-1 (1,2), § 5-52	§ 5-1 (1,2), § 5-50	
§ 5-7	§ 5-41 (1)	§ 5-39 (1)	
§ 5-8	§ 5-43	§ 5-41	
§§ 5-9 til 5-12	§§ 5-37 til 5-40	§§ 5-35 til 5-38	
§§ 5-13 til 5-17	§§ 5-30 til 5-34	§§ 5-28 til 5-32	
§ 5-18	§ 5-44	§ 5-42	
§ 5-19	§ 5-35	§ 5-33	
§ 5-20		§ 5-9	Gjelder kun skadeselskaper
§ 5-21	§ 5-9		Gjelder kun livselskaper
§ 5-22	§ 5-10		Gjelder kun livselskaper
§ 5-23	§ 5-36	§ 5-34	
§ 5-24	§ 5-45	§ 5-43	
§ 5-25	§ 5-13		Gjelder kun livselskaper
§ 5-26	§ 5-12	§ 5-11	
§ 5-27	§ 5-46	§ 5-44	
§ 5-28		§ 5-10	Gjelder kun skadeselskaper
§ 5-29	§ 5-11		Gjelder kun livselskaper
§§ 5-30 til 5-34	§§ 5-47 til 5-51	§§ 5-45 til 5-49	
§§ 5-35 til 5-40	§§ 5-53 til 5-58	§§ 5-51 til 5-56	

4.3.2 Finansielle instrumenter – IFRS 7

Sammenhengen mellom gjeldende § 5-6 tredje/fjerde ledd bokstav b, som henviser til bestemmelser i IFRS 7, og foreslåtte forskrifter er gitt i tabellen nedenfor. Kravene i tabellen nedenfor gjelder for små livselskaper og mellomstore skadeselskaper. For små skadeselskaper gjelder kun utvalgte bestemmelser, se kommentarfeltet i tabellen og utkast til § 5-12 tredje ledd.

Henvisning til IFRS	Ny forskrift liv	Ny forskrift skade	Kommentar
IFRS 7.6	§ 5-26		IFRS 7.6 forklarer begrepet <i>klasser</i> . Foreslås konkretisert ift oppstillingsplanene
IFRS 7.7	§ 5-15	§ 5-13	Gjelder også små skadeselskaper
IFRS 7.8	§ 5-16	§ 5-14	Gjelder også små skadeselskaper
IFRS 7.9-11	§ 5-17	§ 5-15	
IFRS 7.12-12A	§ 5-18	§ 5-16	
IFRS 7.13A-F	§ 5-19	§ 5-17	Gjelder også små skadeselskaper
IFRS 7.14	§ 5-20	§ 5-18	Gjelder også små skadeselskaper
IFRS 7.15	§ 5-21	§ 5-19	
IFRS 7.16	§ 5-22	§ 5-20	
IFRS 7.17	§ 5-23	§ 5-21	
IFRS 7.18-19	§ 5-24	§ 5-22	Gjelder også små skadeselskaper
IFRS 7.21	§ 5-4	§ 5-4	Gjelder også små skadeselskaper. IFRS 7.21 anses dekket gjennom det generelle kravet i § 5-4 om å opplyse om viktige regnskapsprinsipper.
IFRS 7.22-24	§ 5-25	§ 5-23	Gjelder også små skadeselskaper
IFRS 7.25-26,29	§ 5-26	§ 5-24	
IFRS 7.30b	§ 5-27	§ 5-25	Gjelder også små skadeselskaper
IFRS 7.31-42	§ 5-28	§ 5-26	
IFRS 7.42A-H	§ 5-29	§ 5-27	For små skadeselskaper gjelder kun annet ledd annet punktum

4.3.3 Forskrift om forenklet anvendelse av IFRS

Sammenhengen mellom gjeldende § 5-6 annet/tredje/fjerde ledd bokstav f, som henviser til forskrift om forenklet anvendelse av IFRS, og foreslåtte forskrifter er gitt i tabellen nedenfor. Kravene i tabellen gjelder for alle forsikringsselskaper.

Henvisning til forskrift om forenklet IFRS	Ny forskrift liv	Ny forskrift skade	Kommentar
§ 4-2 nr. 1			Henvisning foreslås opphevet – se avsnitt 3.2
§ 4-2 nr. 2	§ 5-41	§ 5-39	
§ 4-2 nr. 3			Henvisning foreslås opphevet – se avsnitt 3.2
§ 4-2 nr. 6	§ 5-38	§ 5-36	
§ 4-2 nr. 7			Henvisning foreslås opphevet – se avsnitt 3.2
§ 4-2 nr. 8	§ 5-59	§ 5-57	
§ 4-2 nr. 9			Henvisning foreslås opphevet – se avsnitt 3.2
§ 4-2 nr.10	§ 5-43	§ 5-41	
§ 4-2 nr.11	§ 5-43	§ 5-41	
§ 4-2 nr.12			Henvisning foreslås opphevet – se avsnitt 3.2
§ 4-2 nr.13			Henvisning foreslås opphevet – se avsnitt 3.2

5 Andre endringer i notekrav

Finanstilsynet ser behov for å foreslå et par mindre endringer i kravene til noteopplysninger. Etter gjeldende § 5-13 første ledd skal investeringer i andre selskaper spesifiseres i note. Finanstilsynet foreslår at investeringer i norske selskaper skal oppgis med organisasjonsnummer for å sikre en entydig angivelse av selskapene, jf. utkast til § 5-30 første ledd i forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper og utkast til § 5-28 første ledd i forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper. Tilsvarende regulering er tidligere gjort gjeldende for banker og finansieringsforetak.

Etter den senere tids endringer i pensjonsregelverket er det behov for å gjøre enkelte endringer når det gjelder spesifikasjonen på delbransjer innen kollektiv pensjon i gjeldende § 5-29 første ledd. Delbransjene for ytelsesbaserte pensjonsordninger betegnes nå som foretakspensjonsordninger. Det foreslås tatt inn en egen delbransje for fripoliser med investeringsvalg, jf. utkast til § 5-11 i forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper. Det foreslås også egne delbransjer for produkter som følger tjenstepensjonsloven. Delbransjene for innskuddsbaserte pensjonsordninger betegnes nå som innskuddspensjonsordninger, og det er lagt opp til egne delbransjer for pensjonskapitalbevis med og uten investeringsvalg. Videre foreslås det egne delbransjer for kontrakter uten rett til andel av overskudd for henholdsvis foretakspensjonsordninger og tjenstepensjonsordninger.

6 Utkast til forskrifter

I

Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper skal lyde:

Forskrift ... om årsregnskap for livsforsikringsselskaper

Kapittel 1 Alminnelige bestemmelser

§ 1-1 Forskriftens virkeområde

- (1) Forskriften gjelder for livsforsikringsselskaper, jf. lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven).
- (2) Forskriften gjelder for filialer av utenlandske livsforsikringsselskaper, med unntak av kapittel 6 om delårsregnskap.
- (3) For blandede finanskonsern gjelder bestemmelsene om konsernregnskap i regnskapsloven, forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike, forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper og denne forskriften så langt de passer.
- (4) For konsern med skadeforsikringsvirksomhet gjelder bestemmelsene om konsernregnskap i regnskapsloven, forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper og denne forskriften så langt de passer.
- (5) Regnskapslovens bestemmelser om små foretak får ikke anvendelse.

§ 1-2 Anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder i selskapsregnskapet

- (1) Selskapsregnskapet skal utarbeides i samsvar med forskrifter om internasjonale regnskapsstandarder gitt i medhold av regnskapsloven § 3-9 annet ledd hvis ikke annet følger av denne forskriften. Regnskapsloven § 3-9 tredje ledd, fjerde ledd annet punktum samt forskrifter gitt i medhold av regnskapsloven § 3-9 femte ledd gjelder ikke.

§ 1-3 Anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder i konsernregnskapet

- (1) Selskaper som ikke anvender adgangen etter regnskapsloven § 3-9 fjerde ledd første punktum til å utarbeide konsernregnskap etter internasjonale regnskapsstandarder, skal utarbeide konsernregnskap etter bestemmelsene i denne forskriften.
- (2) For konsernregnskap som utarbeides etter internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med regnskapsloven § 3-9 første ledd og fjerde ledd første punktum, gjelder kun følgende bestemmelser i denne forskriften: § 2-1, § 2-3, § 2-4, § 5-11 tredje ledd, § 5-13, § 5-30, § 5-39 første og annet ledd, § 5-44, § 5-45, § 5-53, § 6-1 og § 6-4.

§ 1-4 Unntak fra regnskapsloven

- (1) Regnskapsloven § 3-1 tredje ledd om unntak fra bestemmelser i regnskapsloven, gjelder ved utarbeidelse av selskapsregnskap og konsernregnskap som nevnt i denne forskriften § 1-3 første ledd hvis ikke annet følger av denne forskriften.

§ 1-5 Definisjon av store og små selskaper

- (1) Som store selskaper regnes:
 - (a) Selskaper som inngår i konsern der konsernregnskapet utarbeides etter internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med regnskapsloven § 3-9 og
 - (b) Selskaper som har utstedt verdipapirer på regulert marked i en EØS-stat.
- (2) Som små selskaper regnes selskaper som ikke er store.

§ 1-6 Filialer av utenlandske livsforsikringsselskaper

(1) Filialer av utenlandske livsforsikringsselskaper som regnes som store selskaper etter § 1-5 første ledd, kan anvende kravene til å gi noteopplysninger som gjelder for små selskaper.

Kapittel 2 Årsregnskap og årsberetning

§ 2-1 Plikt til å utarbeide årsregnskap og årsberetning

(1) Forslag til årsregnskap og årsberetning skal vedtas av selskapets styre innen tre måneder etter regnskapsårets slutt.

§ 2-2 Rettvisende bilde

(1) Hvis anvendelsen av en bestemmelse i kapittel 3 til 5 er uforenlig med plikten til å gi et rettvisende bilde av årsregnskapet, skal bestemmelsen fravikes for å gi et rettvisende bilde som fastsatt i regnskapsloven § 3-2a første ledd.

§ 2-3 Årsberetningens innhold

(1) Dersom selskapets kapitaldekning ikke oppfyller gjeldende minimumskrav eller for øvrig ikke er forsvarlig sett i forhold til virksomheten, skal styret redegjøre for dette og uttale seg om tiltak som er truffet eller som skal treffes for å sikre selskapets drift.

(2) Det skal gis en beskrivelse av de finansielle risikoer som selskapet er, og gjennom regnskapsåret har vært, eksponert for. Styret skal redegjøre for de mål og strategier som er fastsatt for risikostyring, og sammenhengen mellom disse og selskapets overordnede mål og strategier. Det skal gis en overordnet beskrivelse av selskapets risikostyring og organiseringen av denne.

(3) Dersom tilleggsavsetninger benyttes til å dekke renteforpliktelser på forsikringskontrakter, skal styret redegjøre for dette.

§ 2-4 Begrensninger i unntak fra konsernregnskapsplikten

(1) Regnskapsloven § 3-7 får kun anvendelse dersom forsikringsselskapets morselskap er underlagt denne forskriften eller forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper.

(2) Hvis forsikringsselskapets morselskap også har datterselskap som følger andre vurderingsregler etter denne forskriften eller har datterselskap som er underlagt forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike, skal morselskap i underkonsern likevel utarbeide konsernregnskap.

(3) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra første og annet ledd.

§ 2-5 Horisontale konsern

(1) Finanskonsern uten morselskap som er godkjent etter bestemmelsene i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner kapittel 2a - finanskonsern, skal utarbeide konsernregnskap.

(2) Konsernregnskap for horisontale konsern skal omfatte de samarbeidende selskapene, samt deres datterselskaper.

(3) Konsernregnskapet skal utarbeides etter reglene som gjelder for konsern i regnskapsloven og denne forskriften.

§ 2-6 *Presentasjonsvaluta*

(1) Regnskapsloven § 3-4 annet ledd gjelder ikke. Årsregnskapet skal presenteres i norske kroner.

§ 2-7 *Offentliggjøring*

(1) Årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen skal, etter fastsetting av årsregnskapet, uten unødig opphold offentliggjøres på selskapets hjemmeside på internett. Selskapet skal sørge for at årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen forblir offentlig i minst fem år. Finanstilsynet kan pålegge selskapet å opprette hjemmeside på internett. For øvrig har enhver rett til å gjøre seg kjent med innholdet av dokumentene hos Regnskapsregisteret.

(2) Første ledd gjelder ikke for filialer av utenlandske forsikringsselskaper, jf. regnskapsloven § 8-1 annet ledd.

Kapittel 3 Regnskapsprinsipper mv.

§ 3-1 *Forsikringskontrakter mv.*

(1) Forsikringsmessige avsetninger skal innregnes og måles i samsvar med § 3-2 og § 3-3.

(2) Det er likevel adgang, men ikke plikt, til å måle innebygde derivater i forsikringskontrakter atskilt fra vertskontrakten i samsvar med IFRS 4.7.

(3) IFRS 4.10 bokstav b gjelder ikke.

(4) Det er adgang, men ikke plikt, til å foreta ytterligere avsetninger til forsikringsforpliktelser i samsvar med IFRS 4.14 bokstav b og IFRS 4.15-19.

(5) En forsikringsforpliktelse skal fjernes fra balansen når, og bare når, den har opphørt.

(6) Gjenforsikringsandeler skal innregnes som eiendel. Gjenforsikringsandelen av forsikringsmessige bruttoavsetninger omfatter de beløp som selskapet forventer å motta fra gjenforsikringsselskaper i henhold til inngåtte gjenforsikringsavtaler. Dersom gjenforsikringsavtalen har falt i verdi, skal gjenforsikringsandelens balanseførte verdi reduseres tilsvarende. En gjenforsikringsandel har falt i verdi dersom og bare dersom kriteriene i IFRS 4.20 er oppfylt.

(7) Adgangen etter IFRS 4.21-29 til å endre regnskapsprinsipp for forsikringskontrakter gjelder ikke.

(8) Forsikringskontrakter anskaffet ved en virksomhetssammenslutning eller porteføljeovertakelse skal innregnes og måles i samsvar med § 3-3. Differansen mellom virkelig verdi av de overtatte kontraktsmessige forsikringsrettighetene og forsikringsforpliktelsene og beløpet etter første punktum, skal innregnes som immateriell eiendel (den tillatte løsningen etter IFRS 4.31 annet punktum skal anvendes). Den etterfølgende måling av denne eiendelen skal være i samsvar med målingen av den tilknyttede forsikringsforpliktelsen.

§ 3-2 *Risikoutjevningfond*

(1) Risikoutjevningfond skal klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 9 med tilhørende forskrift.

(2) Det skal ikke beregnes utsatt skatt av risikoutjevningfond.

§ 3-3 *Forsikringsforpliktelser*

(1) Forsikringsmessige avsetninger, jf. bestemmelsene i og i medhold av forsikringsvirksomhetsloven kapittel 9, med unntak av avsetninger til risikoutjevningfond, skal innregnes som forsikringsforpliktelse. I de tilfeller der urealiserte gevinster eller tap fra eiendeler i kollektivporteføljen og investeringsvalgporteføljen innregnes i andre

resultatkomponenter, skal den tilknyttede justeringen av forsikringsforpliktelsene også innregnes i andre resultatkomponenter.

(2) Forsikringsforpliktelsene skal måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 9 med tilhørende forskrift. Beregningene skal hensynta alle opplysninger som foreligger på tidspunktet for avleggelse av årsregnskapet og avsetningene skal være tilstrekkelige til å dekke selskapets totale forsikringsforpliktelser i henhold til forsikringsavtalene, jf. § 3-1 fjerde ledd.

§ 3-4 Personforsikringer som ikke er livsforsikring

Personforsikringer som ikke er livsforsikring, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 1-3 første ledd tredje punktum, skal innregnes og måles i samsvar med forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper § 3-5.

§ 3-5 Finansielle instrumenter

(1) Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med IAS 39 med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområde, jf. IAS 39.2.

Verdiendringer på finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi, skal, så langt det er i samsvar med IAS 39, klassifiseres slik at verdiendringene inngår i resultat før andre resultatkomponenter, jf. § 4-4 post 18.

§ 3-6 Investerings eiendommer

(1) Investerings eiendommer skal innregnes og måles i samsvar med virkelig verdi-modellen i IAS 40.

§ 3-7 Eierbenyttet eiendom

(1) Eierbenyttet eiendom skal innregnes og måles i samsvar med verdireguleringsmodellen i IAS 16.

§ 3-8 Aksjer og andeler i datterforetak og tilknyttede foretak

(1) Aksjer og andeler i datterforetak skal i selskapsregnskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden eller i samsvar med IAS 39. Dersom et datterforetak utarbeider regnskapet etter andre prinsipper enn forsikringsselskapet, skal datterforetakets regnskap omarbeides i samsvar med de prinsipper forsikringsselskapets selskapsregnskap utarbeides etter. Tilsvarende gjelder for aksjer og andeler i tilknyttede foretak. Dette er likevel ikke til hinder for at aksjer og andeler i datterforetak og tilknyttede foretak som kun inngår i selskapsporteføljen, vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

§ 3-9 Deltakelse i felleskontrollerte foretak

(1) Deltakelse i felleskontrollerte foretak skal i selskapsregnskapet regnskapsføres etter bruttometoden, egenkapitalmetoden eller i samsvar med IAS 39. Dersom det felleskontrollerte foretaket utarbeider regnskapet etter andre prinsipper enn forsikringsselskapet, skal regnskapet omarbeides i samsvar med de prinsipper forsikringsselskapets selskapsregnskap utarbeides etter. Dette er likevel ikke til hinder for at deltakelse i felles kontrollert foretak som kun inngår i selskapsporteføljen, vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

§ 3-10 Måling til virkelig verdi

(1) Eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi etter IFRS, skal måles i samsvar med IFRS 13.

§ 3-11 *Ytelser til ansatte*

(1) Ytelser til ansatte, herunder pensjonsforpliktelser, skal innregnes og måles i samsvar med IAS 19.

§ 3-12 *Adgang til å fravike måle- og innregningsregler i IFRS*

(1) IFRS kan fravikes i samsvar med forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder § 3-1 nr. 1 til 4 og § 3-2 nr. 1 og 9.

(2) Små selskaper kan på områder som ikke er særskilt regulert i dette kapitlet anvende regnskapsloven kapittel 4 og 5 istedenfor IFRS.

Kapittel 4 Resultatregnskap, balanse, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling

§ 4-1 *Resultatregnskap, balanse og kontantstrømoppstilling*

(1) Regnskapsloven kapittel 6 gjelder ikke.

§ 4-2 *Oppdeling eller sammenslåing av poster*

(1) Hovedposter og underposter skal inndeles ytterligere når selskapets forhold tilsier det. Det er ikke anledning til å tilføye nye hovedposter eller endre rekkefølgen av hovedpostene.

(2) Underposter innenfor samme hovedpost skal slås sammen hvis sammenslåingen fører til et mer oversiktlig årsregnskap, med de unntak som følger av tredje, fjerde og femte ledd.

(3) Underposter i resultatregnskapet under følgende hovedposter kan ikke slås sammen: Premieinntekter (post 1), erstatninger (post 5), resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser (post 6 og 7) og andre resultatkomponenter (post 19).

(4) Underposter i balansen som gjelder forsikringsforpliktelser, gjenforsikringsandeler og egenkapital, kan ikke slås sammen.

(5) Fordringer på og forpliktelser til datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak, skal vises særskilt som underposter til den enkelte balansepost.

§ 4-3 *Kontantstrømoppstilling*

(1) Kontantstrømoppstillingen skal gi en oversikt over innbetalinger og utbetalinger og forklare likviditetsendringer.

§ 4-4 *Resultatregnskap*

(1) Resultatregnskapet skal ha følgende oppstillingsplan:

TEKNISK REGNSKAP

1. Premieinntekter

1.1 Forfalte premier, brutto

1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier

1.3 Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser

Sum premieinntekter for egen regning

2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen

2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak

2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler

- 2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom
- 2.4 Verdiendringer på investeringer
- 2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer

Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen

3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen

- 3.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
- 3.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler
- 3.3 Netto driftsinntekt fra eiendom
- 3.4 Verdiendringer på investeringer
- 3.5 Realisert gevinst og tap på investeringer

Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen

4. Andre forsikringsrelaterte inntekter

5. Erstatninger

- 5.1 Utbetalte erstatninger
 - 5.1.1 Brutto
 - 5.1.2 - Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger
- 5.2 Endring i erstatningsavsetninger
 - 5.2.1 Brutto
 - 5.2.2 - Endring av gjenforsikringsandel av erstatningsavsetninger
- 5.3 Overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser

Sum erstatninger

6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser

- 6.1 Endring i premiereserve
 - 6.1.1 Til (fra) premiereserve, brutto
 - 6.1.2 - Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven
- 6.2 Endring i tilleggsavsetninger
- 6.3 Endring i kursreguleringsfond
- 6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond
- 6.5 Endring i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten
 - 6.5.1 Til (fra) tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten
 - 6.5.2 - Endring i gjenforsikringsandelen av tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten
- 6.6 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser

Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser

7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje

- 7.1 Endring i premiereserven

- 7.2 Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven
- 7.3 Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond
- 7.4 Endring i andre avsetninger
- 7.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser

Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje

8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser

- 8.1 Overskudd på avkastningsresultatet
- 8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene
- 8.3 Annen tilordning av overskudd

Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser

9. Forsikringsrelaterte driftskostnader

- 9.1 Forvaltningskostnader
- 9.2 Salgskostnader
- 9.3 Endring i forskuddsbetalte direkte salgskostnader
- 9.4 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring)
- 9.5 - Gjenforsikringsprovisjoner og gevinstandeler

Sum forsikringsrelaterte driftskostnader

10. Andre forsikringsrelaterte kostnader

11. Resultat av teknisk regnskap

IKKE-TEKNISK REGNSKAP

12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen

- 12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
- 12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler
- 12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom
- 12.4 Verdiendringer på investeringer
- 12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer

Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen

13. Andre inntekter

14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen

- 14.1 Forvaltningskostnader
- 14.2 Andre kostnader

15. Resultat av ikke-teknisk regnskap

16. Resultat før skattekostnad

17. Skattekostnader

18. Resultat før andre resultatkomponenter

19. Andre resultatkomponenter

- 19.1 Verdireguleringer - eiendom, anlegg og utstyr

- 19.2 Verdireguleringer - immaterielle eiendeler
- 19.3 Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte
- 19.4 Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet
- 19.5 Gevinster og tap på finansielle eiendeler tilgjengelige for salg
- 19.6 Effektiv andel av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i kontantstrømssikring
- 19.7 Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden
- 19.8 Justering av forsikringsforpliktelsene
- 19.9 Skatt på andre resultatkomponenter

20. TOTALRESULTAT

§ 4-5 Balanse

(1) Balansen skal ha følgende oppstillingsplan:

EIENDELER

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

1. Immaterielle eiendeler

- 1.1 Goodwill
- 1.2 Andre immaterielle eiendeler

Sum immaterielle eiendeler

2. Investeringer

- 2.1 Bygninger og andre faste eiendommer
 - 2.1.1 Investeringsseiendommer
 - 2.1.2 Eierbenyttet eiendom
- 2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 2.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
- 2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
 - 2.3.1 Investeringer som holdes til forfall
 - 2.3.2 Utlån og fordringer
- 2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi
 - 2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
 - 2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning
 - 2.4.3 Utlån og fordringer
 - 2.4.4 Finansielle derivater
 - 2.4.5 Andre finansielle eiendeler
- 2.5 Gjenforsikringsdepoter

Sum investeringer

3. Fordringer

- 3.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger
- 3.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger
- 3.3 Andre fordringer

Sum fordringer

4. Andre eiendeler

- 4.1 Anlegg og utstyr
- 4.2 Kasse, bank
- 4.3 Eiendeler ved skatt
- 4.4 Andre eiendeler betegnet etter sin art

Sum andre eiendeler

5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

- 5.1 Opptjente, ikke mottatte leieinntekter
- 5.2 Forskuddsbetalte direkte salgskostnader
- 5.3 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

Sum eiendeler i selskapsporteføljen

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

6. Investeringer i kollektivporteføljen

- 6.1 Bygninger og andre faste eiendommer
 - 6.1.1 Investeringsseiendommer
 - 6.1.2 Eierbenyttet eiendom
- 6.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 6.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
- 6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
 - 6.3.1 Investeringer som holdes til forfall
 - 6.3.2 Utlån og fordringer
- 6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi
 - 6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
 - 6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning
 - 6.4.3 Utlån og fordringer
 - 6.4.4 Finansielle derivater
 - 6.4.5 Andre finansielle eiendeler

Sum investeringer i kollektivporteføljen

7. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen

8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen

- 8.1 Bygninger og andre faste eiendommer
 - 8.1.1 Investeringsseiendommer
 - 8.1.2 Eierbenyttet eiendom
- 8.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 8.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 8.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
- 8.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
 - 8.3.1 Investeringer som holdes til forfall
 - 8.3.2 Utlån og fordringer
- 8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi
 - 8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
 - 8.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning
 - 8.4.3 Utlån og fordringer
 - 8.4.4 Finansielle derivater
 - 8.4.5 Andre finansielle eiendeler

Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen

9. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i investeringsvalgporteføljen

Sum eiendeler i kundeporteføljene

SUM EIENDELER

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE

10. Innskutt egenkapital

- 10.1 Selskapskapital
 - 10.1.1 Aksjekapital/eierandelskapital/garantifond
 - 10.1.2 Beholdning av egne aksjer/egenkapitalbevis
- 10.2 Overkurs
- 10.3 Egenkapitalandel av sammensatte finansielle instrumenter og andre egenkapitalinstrumenter
- 10.4 Annen innskutt egenkapital

Sum innskutt egenkapital

11. Opptjent egenkapital

- 11.1 Fond
 - 11.1.1 Fond for vurderingsforskjeller
 - 11.1.2 Fond for urealiserte gevinster
 - 11.1.3 Risikoutjevningfond

11.2 Annen opptjent egenkapital

Sum opptjent egenkapital

12. Ansvarlig lånekapital mv.

12.1 Evigvarende ansvarlig lånekapital

12.2 Ansvarlig lånekapital med tilknyttede konverteringsrettigheter

12.3 Annen ansvarlig lånekapital

12.4 Fondsobligasjoner

Sum ansvarlig lånekapital mv.

13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser

13.1 Premiereserve

13.2 Tilleggsavsetninger

13.3 Kursreguleringsfond

13.4 Erstatningsavsetning

13.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond

13.6 Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten

Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser

14. Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje

14.1 Premiereserve

14.2 Supplerende avsetninger

14.3 Tilleggsavsetninger

14.4 Erstatningsavsetning

14.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond

Sum forsikringsforpliktelser- særskilt investeringsportefølje

15. Avsetninger for forpliktelser

15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.

15.2 Forpliktelser ved skatt

15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt

15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt

15.3 Andre avsetninger for forpliktelser

Sum avsetninger for forpliktelser

16. Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper

17. Forpliktelser

17.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring

17.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring

17.3 Forpliktelser til kredittinstitusjoner

17.4 Finansielle derivater

17.5 Andre forpliktelser

Sum forpliktelser

18. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

18.1 Mottatte, ikke opptjente leieinntekter

18.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter

Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter

SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE

POSTER UTENOM BALANSEN

19. Betingede forpliktelser

20. Forpliktelser

§ 4-6 Oppstilling av endringer i egenkapital

(1) Det skal presenteres en oppstilling av endringer i egenkapital som viser:

- (a) totalresultat for perioden (resultatpost 20), som viser separat de samlede beløp som kan henføres til morforetakets eiere og til minoritetsinteresser,
- (b) for hver post under egenkapitalen, virkningene av endringer i regnskapsprinsipper og korreksjoner av feil innregnet i samsvar med IAS 8,
- (c) for hver bestanddel av egenkapitalen, en avstemming mellom den balanseførte verdien i begynnelsen og slutten av perioden, med separate opplysninger om endringer som følger av
 - i. resultat før andre resultatkomponenter (resultatpost 18)
 - ii. andre resultatkomponenter (resultatpost 19) spesifisert på de enkelte underposter (resultatpost 19.1-19.9)
 - iii. transaksjoner med eiere i deres egenskap av eiere, med separat visning av bidrag fra og utdelinger til eiere.

§ 4-7 Konsernregnskapets oppstillingsplan

(1) Konsernregnskapet for livs- og skadeforsikringskonsern skal settes opp som følger:

- (a) Resultatregnskapet settes opp i henhold til § 4-4 og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper § 4-4, slik at teknisk regnskap for henholdsvis livsforsikring og skadeforsikring fremkommer hver for seg. I ikke-teknisk regnskap kan poster med samme innhold slås sammen.
- (b) Balansen settes opp i henhold til § 4-5 og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper § 4-5. Underposter underlagt ulike vurderingsregler kan ikke slås sammen, men skal spesifiseres på separate underposter eller hovedposter.

(2) Dersom aksjer eller andeler i et datterselskap eies av andre enn de konsoliderte selskapene, skal deres andel av egenkapitalen og årets resultat oppføres som minoritetsinteresser.

Minoritetsinteresser oppføres under egenkapital i balansen, og som fradrag i årsresultatet i resultatregnskapet.

Resultatregnskap

§ 4-8 Premieinntekter - resultatpost 1

(1) «Forfalte premier, brutto» omfatter alle beløp som i regnskapsperioden er forfalt på direkte tegnede forsikringsavtaler og overtatte gjenforsikringsavtaler, uavhengig av om disse helt eller delvis vedrører senere regnskapsår, herunder bl.a.

- (a) ennå ikke utfakturert premie når premien først kan beregnes ved årets utgang,
- (b) engangspremier,

- (c) tillegg til premier ved terminbetalinger,
 - (d) forsikringsselskapets andel av samlet premie ved koassuransevirkksomhet, og
 - (e) gjenforsikringspremier fra avgivende forsikringsselskaper og gjenforsikringsselskaper, etter fradrag av tilbakebetaling eller godskriving av tidligere betalt premie.
- (2) «Avgitte gjenforsikringspremier» omfatter alle beløp som i regnskapsperioden er forfalt for gjenforsikringsavtaler som forsikringsselskapet har inngått frem til balansedagen.

§ 4-9 *Flytting av livsforsikringskontrakter - resultatpostene 1.3, 5.3, 6.6 og 7.5.*

- (1) Resultatpost 1.3 «Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser» omfatter bare den del av de overførte midler som er knyttet til forsikringskontrakten som skal inngå i premiereserven til sikring av forpliktelsene i den nye kontrakten. Overskytende tilleggsavsetninger føres under resultatpost 6.6 og 7.5. Overført premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond, som ikke benyttes til å dekke premiereserve, skal balanseføres.
- (2) Resultatpost 5.3 «Overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser» omfatter alle midler som er knyttet til forsikringskontrakten ved opphør.
- (3) Livsforsikringskontrakter som flyttes med risikoovergang ved årsskiftet, skal resultatføres i det påfølgende regnskapsår. Oppgjørstidspunktet er ikke av betydning for regnskapsføringstidspunktet. I den grad det ikke foreligger fullstendig dokumentasjon for beregning av flyttebeløp, må flyttebeløpets størrelse estimeres.

§ 4-10 *Erstatninger - resultatpost 5*

- (1) Utbetalte erstatninger (brutto) omfatter alle erstatningsbeløp som på grunnlag av forsikringsavtalene i regnskapsperioden er betalt til forsikringstakerne eller andre berettigede etter forsikringsavtalene.

§ 4-11 *Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser - resultatpost 8*

- (1) «Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser» omfatter alle beløp som i årsregnskapet skal tilføres forsikringskontraktene eller de berettigede etter forsikringsavtalene av det som er opptjent i regnskapsperioden, jf. forsikringsvirksomhetsloven kapittel 9 med tilhørende forskrift. Resultatpost 8 omfatter likevel ikke beløp som skal føres som justering av forsikringsforpliktelsene i resultatpost 19.8.
- (2) Med overskudd på avkastningsresultatet (post 8.1) menes tilordning av avkastning i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven § 9-9 første ledd, § 9-12 (jf. § 4-2 i forskrift til loven) og § 9-14. Resultatpost 8.1 omfatter likevel ikke beløp som skal føres som justering av forsikringsforpliktelsene i resultatpost 19.8.
- (3) Med risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2) menes overskudd på risikoresultatet fratrasket eventuelle avsetninger til risikoutjevningsfond, jf. lovens § 9-10 og § 9-14. Posten omfatter ikke risikoresultat på kontrakter med garanterte renter og investeringsvalg.
- (4) Med annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3) menes tilordning til eksisterende portefølje av individuelle livsforsikringskontrakter (jf. § 7-1 i forskrift til loven). Resultatpost 8.3 omfatter likevel ikke beløp som skal føres som justering av forsikringsforpliktelsene i resultatpost 19.8

§ 4-12 *Forsikringsrelaterte driftskostnader - resultatpost 9*

- (1) «Salgskostnader» omfatter direkte og indirekte kostnader som følger av salgsaktivitet ved inngåelse og fornyelse av forsikringsavtaler. Salgskostnadene omfatter direkte henførbare

kostnader som lønn og drift av salgskorpset, indirekte kostnader knyttet til markedsføring, og administrasjonskostnader i forbindelse med kjøp av forsikring og poliseutstedelse.

(2) Direkte variable salgskostnader kan balanseføres når de er vesentlige for selskapet.

Kostnadsføring skal skje i takt med inntektsføring av premien, men minst med en femtedel årlig.

(3) «Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader» omfatter alle øvrige forsikringsrelaterte driftskostnader som ikke kan henføres til «Salgskostnader» eller til «Forvaltningskostnader», jf. resultatpost 9.1.

Balanse

§ 4-13 Obligasjoner m.v.

(1) Verdipapirer med variabel rente knyttet til bestemte referansesatser, f.eks. interbankrente eller euromarkedrente, skal anses som obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning.

§ 4-14 Gjenforsikringsdepoter - balansepost 2.5

(1) I balansen til et selskap som mottar gjenforsikring, skal posten «Gjenforsikringsdepot» omfatte de fordringer på avgivende selskap som svarer til den sikkerhet som er deponert hos disse eller hos tredjemann, eller som disse selskap har holdt tilbake.

(2) Disse fordringer kan ikke slås sammen med andre fordringer gjenforsikrer har på avgivende forsikringsselskap, eller motregnes i gjenforsikrers gjeld til det avgivende forsikringsselskap.

(3) Verdipapirer som er deponert hos et avgivende selskap eller hos tredjemann og som forblir gjenforsikringsselskapets eiendom, skal bokføres av sistnevnte selskap som investeringsaktiva under den relevante post.

§ 4-15 Innskutt egenkapital - balansepost 10

(1) Egne aksjer/egenkapitalbevis føres til pålydende verdi.

§ 4-16 Risikoutjevningsfond - balansepost 11.1.3

(1) Risikoutjevningsfond forstås på samme måte som tilsvarende begrep i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv.

(forsikringsvirksomhetsloven) og forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.).

§ 4-17 Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser - balansepost 13

(1) Premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond, erstatningsavsetning, premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond samt andre tekniske avsetninger, forstås i denne forskriften på samme måte som tilsvarende begreper i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven) og forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.).

Innbetalinger til premiefond og innskuddsfond føres direkte i balansen.

§ 4-18 Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje - balansepost 14

(1) Premiereserve, supplerende avsetninger, erstatningsavsetning, tilleggsavsetninger samt premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond, forstås i denne forskriften på samme måte som tilsvarende begreper i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven) og forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.). Innbetalinger til premiefond og innskuddsfond føres direkte i balansen.

§ 4-19 Avsetninger for forpliktelser - balansepost 15.3

(1) Posten omfatter avsetninger for forpliktelser som på balansedagen anses å være sannsynlige eller sikre, men hvor det foreligger en usikkerhet med hensyn på beløpets størrelse eller forfallstidspunkt.

§ 4-20 Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper - balansepost 16

(1) «Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper» i et avgivende forsikringsselskaps balanse skal omfatte beløp som er deponert av eller holdt tilbake fra andre forsikringsselskaper i henhold til gjenforsikringsavtaler.

(2) Beløp som angitt i første ledd kan ikke motregnes i gjeld til eller fordringer på andre berørte selskaper.

(3) Dersom det avgivende forsikringsselskaper har mottatt verdipapirer til deponering og fått overdratt eiendomsretten, skal denne post omfatte det beløp det avgivende selskaper skal utbetale i henhold til deponeringen.

Utenom balansen

§ 4-21 Forvaltning av eiendeler

(1) Eiendeler som forvaltes i tredjemanns navn og på vegne av tredjemann, skal ikke føres opp i balansen.

§ 4-22 Betingede forpliktelser utenom balansen

(1) Alle garantier som selskapet har avgitt og eiendeler som er stilt som sikkerhet på vegne av tredjemann, skal føres under denne posten.

§ 4-23 Forpliktelser utenom balansen

(1) Ugjenkallelige forpliktelser som vil kunne føre til fremtidige kostnader/tap, inngår i denne posten.

(2) Dersom selskapet har avhendet eiendeler hvor erverver har rett, men ikke plikt, til å tilbakeføre de overdratte eiendeler til selskapet til et fastsatt beløp og på fastsatt tidspunkt, skal den avtalte pris i tilfelle gjenkjøp føres opp under denne posten.

(3) Forpliktelser som skal oppføres utenom balansen, omfatter ikke forpliktelser som er knyttet til forsikringsvirksomhet.

Kapittel 5 Noteopplysninger

Innledende bestemmelser

§ 5-1 Generelle bestemmelser

(1) Krav til noteopplysninger etter regnskapsloven kapittel 7 og IFRS kan fravikes hvis ikke annet følger av bestemmelsene i dette kapitlet. På områder som ikke er særskilt regulert i dette kapitlet, skal det ved fravikelse fra IFRS gis opplysninger i henhold til krav etter god regnskapsskikk så langt det er relevant, enten standardene er endelige eller foreløpige.

(2) Det skal gis opplysninger om hvilke forenklinger fra IFRS etter denne forskriften § 3-12 som er benyttet.

§ 5-2 Alminnelig opplysningsplikt

(1) I noter til årsregnskapet skal det gis opplysninger som nevnt i dette kapitlet. I tillegg skal det gis opplysninger som er nødvendige for å bedømme den regnskapspliktiges eller konsernets stilling og resultat og som ikke framgår av årsregnskapet for øvrig.

(2) Opplysninger kan utelates når de ikke er av betydning for å bedømme den regnskapspliktiges eller konsernets stilling og resultat. Det skal likevel alltid gis opplysninger som nevnt i § 5-44, § 5-50 annet ledd og 5-53.

§ 5-3 Rettvisende bilde

(1) Hvis anvendelsen av bestemmelsene i regnskapsloven og denne forskriften ikke er tilstrekkelig for å gi et rettvisende bilde som nevnt i regnskapsloven § 3-2a første ledd, skal det gis tilleggsopplysninger.

(2) Dersom selskapet er engasjert i aktiviteter med vesentlig risiko eller vesentlige fordeler som ikke er innregnet i balansen, skal tilleggsopplysningene etter første ledd omfatte en beskrivelse av aktivitetenes finansielle virkning og formålet med dem.

(3) Ethvert fravik som nevnt i § 2-2 og regnskapsloven § 3-2a annet ledd skal angis. Regnskapsloven § 7-1 sjette ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 5-4 Opplysninger om regnskapsprinsipper mv.

(1) Det skal gis opplysninger om viktige regnskapsprinsipper og viktige kilder til estimeringsusikkerhet i samsvar med IAS 1.117-133. Endringer i hvilke prinsipper som anvendes skal begrunnes.

(2) Det skal opplyses om datterselskap anvender andre regnskapsprinsipper enn de som anvendes i morselskapets selskapsregnskap.

(3) Kontinuitet ved regnskapsføring av fusjon skal opplyses og begrunnes.

§ 5-5 Virkning av endring av regnskapsprinsipp mv.

(1) Det skal opplyses om virkning av endring av regnskapsprinsipp. Dersom sammenligningstall ikke er omarbeidet, skal virkningen av endringen opplyses i note. Det skal opplyses om vesentlige feil i tidligere årsregnskap som er ført mot egenkapitalen.

§ 5-6 Opplysninger om virkelig verdi

(1) Store selskaper skal gi opplysninger om virkelig verdi i samsvar med IFRS 13.

(2) Små selskaper skal for eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi:

(a) opplyse om de verdsettingsmetodene og inndata som ble benyttet,

(b) opplyse om det nivået innenfor hierarkiet for virkelig verdi der målingene av virkelig verdi i sin helhet er kategorisert,

(c) der målingene av virkelig verdi er kategorisert i nivå 2 eller 3, gi en beskrivelse av de verdsettingsmetodene og inndata som ble benyttet. Dersom det foreligger en endring i verdsettingsmetode, skal selskapet opplyse om dette og begrunne endringen.

Forsikringskontrakter

§ 5-7 Opplysninger om forsikringskontrakter

(1) Store selskaper skal gi opplysninger om forsikringskontrakter i samsvar med IFRS 4 samt §§ 5-9 til 5-13.

(2) Små selskaper skal gi opplysninger om forsikringskontrakter i samsvar med §§ 5-8 til 5-13.

§ 5-8 Virkningen av endring i forutsetninger

(1) Det skal opplyses om virkningen av endringer i forutsetninger for forsikringsteknisk beregningsgrunnlag som er brukt ved måling av forsikringsforpliktelser, med separat

angivelse av virkningen av endringer som har vesentlig innvirkning på finansregnskapet. Tilsvarende gjelder for endring av måling av gjenforsikringsandelen.

§ 5-9 Endringer i forsikringsforpliktelser

(1) Endringer i forsikringsforpliktelser i perioden til dekning av selskapets forpliktelser under kontrakter med kontraktsfaste forpliktelser skal, for hver balansepost i 13, vise:

1. *Inngående balanse*
2. *Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
 - 2.1 Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)
 - 2.2 Overskudd på avkastningsresultatet (resultatpost 8.1)
 - 2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2)
 - 2.4 Annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3)
 - 2.5 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 19.8)
- Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
3. *Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
 - 3.1 Overføringer mellom fond
 - 3.2 Overføringer til/fra selskapet
- Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
4. *Utgående balanse*

(2) Endringer i forsikringsforpliktelser i perioden til dekning av selskapets forpliktelser knyttet til verdien av særskilt investeringsportefølje skal, for hver balansepost i 14, vise:

1. *Inngående balanse*
2. *Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
 - 2.1 Netto resultatførte avsetninger (del av resultatpost 7 samt del av resultatpost 5.2.1)
 - 2.2 Avkastningsresultat tilordnet kontrakter med garanterte ytelser (del av resultatpost 7)
 - 2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (del av resultatpost 7)
 - 2.4 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 19.8)
- Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
3. *Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
 - 3.1 Overføringer mellom fond
 - 3.2 Overføringer til/fra selskapet
- Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser*
4. *Utgående balanse*

(3) Selskaper som tilbyr foretakspensjonsordninger med flerårig avkastningsgaranti i henhold til kapittel 6 i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven, skal spesifisere dette særskilt i annet ledd.

§ 5-10 Forsikringsforpliktelser

(1) Premiereserve, tilleggsavsetninger, premiefond, innskuddsfond, pensjonistenes overskuddsfond, erstatningsavsetninger, supplerende avsetninger og andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten, skal spesifiseres på de hovedbransjer og delbransjer som er angitt i § 5-11 første ledd.

§ 5-11 *Spesifikasjon av resultatposter på bransjer*

Bransjer

(1) Selskapet skal gi opplysningene i annet til sjette ledd fordelt på hovedbransjer (a) og opplysningene i annet og tredje ledd fordelt på delbransjer (b).

a. *Hovedbransjer:*

- Individuell kapitalforsikring
- Individuell rente- og pensjonsforsikring
- Kollektiv rente- og pensjonsforsikring, herunder kollektiv rente- og pensjonsforsikring for foreningsmedlemmer
- Kollektiv pensjonsforsikring for kommuner, herunder institusjoner med lignende pensjonsplaner
- Gruppelivsforsikring
- Ulykkesforsikring og andre skadebransjer

b. *Delbransjer*

De individuelle hovedbransjene skal fordeles på:

- Overskuddsmodell etter forsikringsvirksomhetsloven § 9-9
- Modifisert overskuddsmodell etter forsikringsvirksomhetsloven § 9-12
- Overskuddsmodell etter tidligere gjeldende regler i lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 8-1 med tilhørende forskrifter
- Kontrakter uten rett til andel av overskudd
- Investeringsvalg

De kollektive pensjonsforsikringsbransjene skal fordeles på:

- Foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg
- Foretakspensjonsordninger med investeringsvalg
- Fripoliser uten investeringsvalg
- Fripoliser med investeringsvalg
- Foretakspensjonsordninger uten rett til andel av overskudd
- Tjenestepensjonsordninger uten investeringsvalg
- Tjenestepensjonsordninger med investeringsvalg
- Pensjonsbevis uten investeringsvalg
- Pensjonsbevis med investeringsvalg
- Tjenestepensjonsordninger uten rett til andel av overskudd
- Innskuddspensjonsordninger uten investeringsvalg
- Innskuddspensjonsordninger med investeringsvalg
- Pensjonskapitalbevis uten investeringsvalg
- Pensjonskapitalbevis med investeringsvalg

Resultat på hovedbransjer og delbransjer

(2) Det tekniske regnskapet skal angis med hovedpostene i oppstillingen av resultatregnskapet i § 4-4.

Resultatanalyse på hovedbransjer og delbransjer - fordeling mellom kunde og eier

(3) Selskapet skal redegjøre for:

- Avkastningsresultat
- Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat), ekskl. fortjenesteelement
- Administrasjonsresultat
- Fortjenesteelement for risiko
- Vederlag for rentegaranti

Erstatninger

(4) Selskapet skal gi opplysninger om hvordan post 5.1 «Utbetalte erstatninger» fordeler seg på erstatninger i henhold til forsikringsavtalene og gjenkjøp.

Flytting

(5) Det skal gis opplysninger om beløp for både mottatt og avgitt premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreserve, premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond. Det skal også opplyses om hvor mange kunder/kontrakter tilgangen og avgangen fordeler seg på.

Nytegning

(6) Det skal gis opplysninger om omfanget av nytegningen i de siste to år.

§ 5-12 Fordeling av inntekter på geografiske områder

(1) Det skal gis opplysninger om samlede forfalte premieinntekter fra direkte forsikring som er inngått i Norge, i andre land omfattet av EØS-avtalen, samt i øvrige land. Slike opplysninger kan unnlates dersom bruttopremien utgjør mindre enn 5 prosent av totale brutto premieinntekter.

§ 5-13 Kapitalavkastning

(1) Det skal gis opplysninger om kapitalavkastningsrente. Kapitalavkastningsrenten skal oppgis for hele kollektivporteføljen under ett og for de enkelte underporteføljer i kollektivporteføljen.

(2) Opplysninger om kapitalavkastningsrente skal gis for de fem siste årene.

(3) Finanstilsynet kan fastsette regler for beregning av kapitalavkastningsrente.

(4) Det skal gis opplysninger om kapitalavkastningsrente for selskapsporteføljen i henhold til regler for beregning av kapitalavkastningsrente så langt de passer.

Finansielle instrumenter

§ 5-14 Opplysninger om finansielle instrumenter

(1) Store selskaper skal gi opplysninger om finansielle instrumenter i samsvar med IFRS 7, § 5-6 og §§ 5-30 til 5-36.

(2) Små selskaper skal gi opplysninger om finansielle instrumenter i samsvar med § 5-6 og §§ 5-15 til 5-36.

§ 5-15 Finansielle instrumenters betydning for finansiell stilling og inntjening

(1) Det skal gis opplysninger som setter brukere av årsregnskapet i stand til å evaluere finansielle instrumenters betydning for selskapets finansielle stilling og inntjening.

§ 5-16 Kategorier av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser

(1) Det skal gis opplysninger om den balanseførte verdien av hver av følgende kategorier som definert i IAS 39:

- (a) finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser (i) de finansielle eiendelene som ble øremerket som slike ved førstegangsinnregning, og (ii) de som ble klassifisert som holdt for omsetning i samsvar med IAS 39,
- (b) investeringer som holdes til forfall,
- (c) utlån og fordringer,
- (d) finansielle eiendeler tilgjengelige for salg,

- (e) finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser (i) de finansielle forpliktelsene som ble øremerket som slike ved førstegangsinnregning, og (ii) de som ble klassifisert som holdt for omsetning i samsvar med IAS 39, og
- (f) finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

§ 5-17 Finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

- (1) Dersom selskapet har øremerket et utlån eller en fordring (eller en gruppe av utlån eller fordringer) til virkelig verdi over resultatet, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.9 og 7.11.
- (2) Dersom selskapet har øremerket en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.10 og 7.11.

§ 5-18 Omklassifisering

- (1) Dersom selskapet har omklassifisert en finansiell eiendel, skal det opplyses om hvilket beløp som er omklassifisert til og fra hver kategori, jf. § 5-16, samt grunnen til denne omklassifiseringen. Dersom den særlige adgangen til å omklassifisere etter IAS 39.50B er anvendt, skal det gis opplysninger som nevnt i IFRS 7.12A.

§ 5-19 Motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

- (1) Det skal gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.13B-13F for alle innregnede finansielle instrumenter som motregnes i samsvar med IAS 32.42. IFRS 7.13B-13F gjelder også for innregnede finansielle instrumenter som er gjenstand for en håndhevbar generell avregningsordning eller lignende avtale, uansett om de motregnes i samsvar med IAS 32.42.

§ 5-20 Sikkerhetsstillelse egne forpliktelser

- (1) Det skal opplyses om den balanseførte verdien av finansielle eiendeler som selskapet har stilt som sikkerhet for forpliktelser eller betingede forpliktelser. Det skal videre opplyses om vilkår og betingelser knyttet til selskapets sikkerhetsstillelse.

§ 5-21 Sikkerhetsstillelse for utlån og andre eiendeler

- (1) Når selskapet har akseptert en sikkerhetsstillelse for eiendeler, som det kan selge eller stille som sikkerhet på nytt, skal det opplyses om
 - (a) den virkelige verdien av sikkerhetsstillelsen,
 - (b) den virkelige verdien av sikkerhet som er solgt eller stilt som sikkerhet på nytt, samt om selskapet har en plikt til å returnere den, og
 - (c) vilkår og betingelser knyttet til selskapets bruk av sikkerhetsstillelsen.

§ 5-22 Avsetningskonto for kredittap

- (1) Når finansielle eiendeler har falt i verdi som følge av kredittap, og selskapet registrerer verdifallet på en separat konto i stedet for å direkte redusere eiendelens balanseførte verdi, skal selskapet vise en avstemming av endringene på denne kontoen i løpet av regnskapsåret.

§ 5-23 Sammensatte finansielle instrumenter med flere innebygde derivater

- (1) Dersom selskapet har utstedt et instrument som inneholder både en forpliktelsesdel og en egenkapitaldel (se IAS 32.28), og instrumentet har flere innebygde derivater hvis verdier er innbyrdes avhengige, skal selskapet opplyse om dette.

§ 5-24. Mislighold og manglende oppfyllelse

- (1) For innlån innregnet ved slutten av regnskapsåret skal selskapet opplyse om eventuelle mislighold og manglende oppfyllelse i samsvar med IFRS 7.18 og 7.19.

§ 5-25 Sikringsbokføring

(1) Ved sikringsbokføring skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IFRS 7.22-24.

§ 5-26 Virkelig verdi av finansielle instrumenter målt til amortisert kost

(1) Det skal gis opplysninger om virkelig verdi for balansepost 2.3.1, 2.3.2, 6.3.1, 6.3.2, 8.3.1 og 8.3.2. Opplysninger om virkelig verdi kreves likevel ikke når den balanseførte verdien er en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

§ 5-27 Egenkapitalinstrumenter hvor virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte

(1) Det skal gis en beskrivelse av egenkapitalinstrumenter som måles til anskaffelseskost i samsvar med IAS 39, disse instrumentenes balanseførte verdier og en forklaring på hvorfor virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte.

§ 5-28 Art og omfang av risiko som oppstår av finansielle instrumenter

(1) Det skal gis opplysninger som gjør det mulig for brukere av årsregnskapet å vurdere arten og omfanget av risiko som oppstår av finansielle instrumenter, og som selskapet er eksponert for ved slutten av regnskapsåret. Opplysningene skal minst dekke kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

(2) For hver type risiko knyttet til finansielle instrumenter skal det opplyses om; (a) risikoeksponeringer, (b) prinsipper og prosesser for håndtering av risiko, (c) metoder for måling av risiko og (d) eventuelle endringer av bokstav (a), (b) eller (c) fra forrige periode.

(3) For hver type av risiko som oppstår av finansielle instrumenter skal det gis et sammendrag av kvantitative data om eksponering for denne risikoen ved slutten av regnskapsåret. Disse opplysningene skal være basert på den informasjonen som gis internt til nøkkelpersoner i selskapets ledelse.

(4) For hver type av risiko som oppstår av finansielle instrumenter skal det gis opplysninger som kreves av sjetten til niende ledd i det omfang dette ikke fremgår av tredje ledd.

(5) Det skal videre gis opplysninger om andre konsentrasjoner av risiko der dette ikke fremgår av tredje og fjerde ledd.

(6) Dersom de kvantitative dataene det opplyses om ved slutten av regnskapsåret ikke er representative for risiko i løpet av perioden, skal selskapet legge frem ytterligere informasjon som er representativ.

Kredittrisiko

(7) Det skal gis opplysninger om kredittrisiko i samsvar med IFRS 7.36-38.

Likviditetsrisiko

(8) Det skal presenteres en forfallsanalyse av finansielle forpliktelser som viser de gjenværende kontraktsmessige forfallene. Det skal i tillegg gis en beskrivelse av hvordan den iboende likviditetsrisikoen i forfallsanalysen håndteres.

Markedsrisiko

(9) Det skal gis en sensitivitetsanalyse for hver type markedsrisiko som selskapet er eksponert for ved slutten av regnskapsåret, som viser hvordan resultatet og egenkapitalen ville blitt påvirket av endringer i den relevante risikovariabelen innenfor et rimelig mulighetsområde på det tidspunktet. Det skal opplyses om metodene og forutsetningene som ble benyttet ved utarbeidelsen av sensitivitetsanalysen. Eventuelle endringer fra forrige periode i metoder og forutsetninger skal opplyses og begrunnes. Dersom selskapet utarbeider "value-at-risk" analyse, skal det gis opplysninger i henhold til IFRS 7.41.

(10) Når den sensitivitetsanalysen som det ble opplyst om i samsvar med niende ledd, ikke er representativ for en iboende risiko i et finansielt instrument, skal selskapet opplyse om dette, samt om grunnen til at sensitivitetsanalysen ikke er representativ.

§ 5-29 Overføring av finansielle eiendeler

- (1) Det skal gis opplysninger som gjør det mulig for brukerne av årsregnskapet:
 - (a) å forstå forholdet mellom overførte finansielle eiendeler som ikke er fraregnet i sin helhet og de tilknyttede forpliktelsene, og
 - (b) å evaluere arten av og risikoene knyttet til selskapets vedvarende engasjement i fraregnede finansielle eiendeler.
- (2) Det skal gis opplysninger om overførte finansielle eiendeler som ikke er blitt fraregnet i sin helhet i samsvar med IFRS 7.42D.
- (3) Når et selskap fraregner overførte finansielle eiendeler i sin helhet, jf. IAS 39.20 bokstav a og bokstav c (i), men har et vedvarende engasjement i dem, skal det minst gis opplysninger for hver type vedvarende engasjement i samsvar med IFRS 7.42E-G.

§ 5-30 Aksjer og andeler

- (1) Aksjer, egenkapitalbevis og andeler i andre selskaper skal spesifiseres etter selskap. Norske selskaper skal angis med organisasjonsnummer. Spesifikasjonen skal omfatte de største postene og minst utgjøre 90 prosent av selskapets beholdning av henholdsvis aksjer, egenkapitalbevis og andeler. Aksjer i finansinstitusjoner og forsikringsselskap skal uansett spesifiseres.
- (2) Det skal redegjøres for risikoprofilen i selskapets aksjeportefølje per årsslutt og gjennom året.
- (3) For verdipapirer ført under balansepostene 2.4.1, 6.4.1 og 8.4.1 skal det opplyses om balanseført verdi. Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer skal opplyses.

§ 5-31 Ansvarlig lånekapital i andre foretak

- (1) Det skal gis opplysninger om selskapets ansvarlige lånekapital i andre foretak. Det skal opplyses hvordan den ansvarlige lånekapitalen fordeler seg mellom balansepost 2.2 og balansepost 2.4.

§ 5-32 Andre finansielle eiendeler

- (1) Balansepostene 2.4.5, 6.4.5 og 8.4.5 spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-33 Andre fordringer

- (1) Balansepost 3.3 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-34 Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

- (1) Balansepost 5.3 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-35 Ansvarlig lån

- (1) Selskapet skal gi følgende opplysninger når det gjelder ansvarlig lånekapital:
 - (a) For hvert lån som overstiger 10 prosent av totalbeløpet for den ansvarlige lånekapital:
 1. lånets størrelse, den valuta det er oppgitt i, rentesats og forfall, eller opplysning om at det er en evigvarende ansvarlig lånekapital,
 2. om det er forhold som eventuelt krever en hurtigere tilbakebetaling og
 3. vilkårene for den ansvarlige lånekapital, eventuelle bestemmelser om at den ansvarlige lånekapital kan konverteres til egenkapital eller til en annen form for gjeld, samt vilkårene i disse bestemmelsene.

- (b) For annen ansvarlig lånekapital skal det gis en summarisk oversikt over betingelsene.
- (2) Dersom selskapet har opptatt ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta, skal valutakursgevinst eller valutakurstap på slik lånekapital angis. Dersom selskapet har inngått sikringsforretning som gjelder ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta skal dette opplyses.
- (3) Kostnader i forbindelse med selskapets ansvarlige lånekapital i løpet av regnskapsåret skal angis.

§ 5-36 Andre forpliktelser

- (1) Balansepost 17.5 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av betydning for vurderingen av årsregnskapet.

Eiendom

§ 5-37 Investerings eiendom

- (1) Det skal opplyses om og under hvilke omstendigheter eiendomsinteresser som innehas i henhold til operasjonelle leieavtaler, er klassifisert og regnskapsført som investerings eiendom.
- (2) Det skal opplyses om hvilke kriterier som benyttes for å skille investerings eiendom fra eierbenyttet eiendom når klassifiseringen er vanskelig.
- (3) Det skal opplyses om virkelig verdi i samsvar med § 5-6.
- (4) Det skal opplyses om i hvilket omfang den virkelige verdien er basert på en verdsetting foretatt av en uavhengig takstmann med en anerkjent og relevant faglig kvalifikasjon og som nylig har hatt erfaring med lokaliseringen og kategorien av den investerings eiendommen som blir taksert. Dersom det ikke har skjedd noen slik verdsetting skal det opplyses om dette.
- (5) Det skal opplyses om hvilke beløp som er innregnet i resultatet for
 - (a) leieinntekt fra investerings eiendommen
 - (b) direkte driftskostnader knyttet til en investerings eiendom som genererte leieinntekt i løpet av perioden
 - (c) direkte driftskostnader knyttet til en investerings eiendom som ikke genererte leieinntekt i løpet av perioden
- (6) Det skal opplyses om eventuelle begrensninger og dets omfang i investerings eiendommens realiserbarhet, eller begrensninger i leiebetalinger og avhendelsesvederlag.
- (7) Det skal opplyses om kontraktmessige plikter til å kjøpe, bygge eller utvikle investerings eiendom eller til reparasjoner, vedlikehold eller utbedringer.
- (8) For investerings eiendom målt til virkelig verdi skal det gis en avstemming mellom de balanseførte verdiene av investerings eiendom i begynnelsen og slutten av perioden som viser:
 - (a) tilgang, spesifisert på:
 - de tilganger som er resultat av anskaffelser
 - de tilganger som er resultat av etterfølgende utgifter innregnet i en eiendels balanseførte verdi
 - de tilganger som er resultat av anskaffelser i forbindelse med virksomhetssammenslutninger
 - (b) investerings eiendommer klassifisert som holdt for salg i samsvar med IFRS 5 og andre avhendinger
 - (c) netto gevinster eller tap ved justering av virkelig verdi
 - (d) overføringer til og fra eierbenyttet eiendom
 - (e) andre endringer
- (9) Dersom verdsettelse av investerings eiendom blir justert for finansregnskapets formål, jf. IAS 40.77, for eksempel for å unngå dobbelregning av eiendeler eller forpliktelser som er innregnet som separate eiendeler og forpliktelser, jf. IAS 40.50, skal det gis en avstemming

mellom den nevnte verdsettingen og den justerte verdsettingen som er inkludert i finansregnskapet, og som viser det samlede omfanget av alle innregnede leieplikter som er tilbakeført, samt eventuelle andre vesentlige justeringer.

(10) I de unntaksvis tilfellene hvor virkelig verdi ikke kan fastsettes på en pålitelig måte (se IAS 40.53), skal det gis en beskrivelse av investeringseiendommen og forklare hvorfor virkelig verdi ikke kan fastsettes på en pålitelig måte. Det skal, om mulig, opplyses om det estimatområdet som den virkelige verdien mest sannsynlig vil ligge innenfor. Ved avhending av investeringseiendom som nevnt i første punktum skal følgende opplysninger gis: det faktum at selskapet har avhendet investeringseiendom som ikke er regnskapsført til virkelig verdi

den balanseførte verdien av denne investeringseiendommen på salgstidspunktet, og beløpet for de gevinster og tap som er innregnet

§ 5-38 *Eierbenyttet eiendom*

(1) Det skal gis en avstemming av balanseført verdi av eierbenyttet eiendom ved begynnelsen og slutten av perioden som viser:

- (a) tilgang og avgang
- (b) økninger eller reduksjoner som skyldes verdireguleringer
- (c) avskrivninger
- (d) andre endringer

(2) Det skal gis følgende opplysninger om verdiregulering:

- (a) tidspunktet for verdireguleringen
- (b) om en uavhengig takstmann ble benyttet
- (c) den balanseførte verdien som ville ha vært innregnet dersom eiendommen hadde vært balanseført i henhold til anskaffelseskostmodellen
- (d) verdireguleringsreserven, som viser endringen i reserven i perioden
- (e) opplysninger om virkelig verdi i samsvar med § 5-6.

Foretak i samme konsern og tilknyttede foretak

§ 5-39 *Aksjer og andeler i foretak i samme konsern og tilknyttede selskap m.v.*

(1) Det skal opplyses om firma, forretningskontor, eierandel og stemmeandel for datterselskap, tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet.

(2) Regnskapspliktig som med hjemmel i regnskapsloven § 3-7 ikke har utarbeidet konsernregnskap, skal opplyse om firma og forretningskontor for morselskapet.

(3) Det skal gis opplysninger om aksjer og andeler i foretak i samme konsern i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 17 *Virksomhetsskjøp*. Det skal gis opplysninger om aksjer og andeler i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard *Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet*.

(4) For investeringer i datterselskap som innregnes og måles i samsvar med IAS 39, skal det gis opplysninger i henhold til IFRS 13. For investeringer i datterselskap som innregnes og måles etter egenkapitalmetoden, skal det gis følgende opplysninger for hver investering og samlet:

Verdi i balansen ved periodens begynnelse

+/- Tilgang/avgang i perioden

+/- Resultatandel

+/- Internfortjenester

Utbytte

+/- Egenkapitaljustering ført direkte mot egenkapitalen

+/- Innbetalt i balansen ved periodens slutt

= Verdi i balansen ved periodens slutt

Avskrevet merverdi i perioden

Merverdi ved periodens slutt

Eventuelle avvikende regnskapsår og forskjellige regnskapsprinsipper

(5) For andeler i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet som er kjøpt i perioden og regnskapsføres etter egenkapitalmetoden, skal det i tillegg til opplysninger som nevnt i fjerde ledd annet punktum opplyses om anskaffelseskost og balanseført egenkapital på kjøpstidspunktet.

§ 5-40 Fordringer på og verdipapirer utstedt av foretak i samme konsern og tilknyttede selskaper.

(1) Ansvarlig lånekapital i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak skal spesifiseres på hver enkelt hovedpost. Regnskapsloven § 6-6 om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

§ 5-41 Virkning av endring av konsernsammensetning

(1) Ved endring i konsernsammensetningen skal det gis opplysninger som muliggjør sammenligning med tidligere årsregnskap.

(2) Ved hver virksomhetssammenslutning som er gjennomført i perioden, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 3 nr. B64, B65 og B67 bokstav a til c.

Annet

§ 5-42 Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler

(1) For hver klasse av avsetninger, jf. IAS 37 nr. 87, skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 84, nr. 85 og nr. 88.

(2) For hver klasse av betingede forpliktelser, jf. IAS 37 nr. 87, skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 86 og nr. 88. Dersom det ikke er praktisk mulig å gi slik informasjon skal det opplyses om dette.

(3) For hver klasse av betingede eiendeler skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 89 og nr. 90. Dersom det ikke er praktisk mulig å gi slik informasjon, skal det opplyses om dette.

(4) Dersom opplysninger i første til tredje ledd i vesentlig grad kan forventes å påvirke selskapets stilling i en tvist med en annen part, kan det istedenfor gis opplysninger som nevnt i IAS 37 nr. 92.

§ 5-43 Immaterielle eiendeler samt anlegg og utstyr

(1) For hver post under immaterielle eiendeler samt anlegg og utstyr skal det opplyses om:

- (a) inngående balanse,
- (b) anskaffelseskost,
- (c) tilgang og avgang i løpet av regnskapsåret,
- (d) samlede avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger,
- (e) avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger i regnskapsåret og
- (f) utgående balanse.

(2) Det skal opplyses om endring i avskrivningsplan.

Immaterielle eiendeler

(3) For hver post under immaterielle eiendeler skal økonomisk levetid og valg av avskrivningsplan opplyses.

(4) Goodwill skal spesifiseres for hvert enkelt virksomhetskjøp. Avskrivningsplan for goodwill som er lenger enn fem år, skal begrunnes.

(5) Dersom immaterielle eiendeler regnskapsføres i samsvar med IAS 38, skal det gis opplysninger i samsvar med IAS 38 nr. 122 bokstav a, nr. 124 og nr. 125.

Anlegg og utstyr

- (6) For hver post under anlegg og utstyr skal det opplyses om økonomisk levetid og valg av avskrivningsplan. For hver post skal det opplyses om balanseførte leieavtaler.
- (7) Det skal opplyses om hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for nedskrivning og reversering av nedskrivning.
- (8) Ved leie av anlegg og utstyr som ikke er balanseført skal det opplyses om årlig leie med tilsvarende spesifisering som i oppstillingsplanen for balansen.

§ 5-44 Egenkapital

- (1) Selskaper som er aksjeselskap skal opplyse om aksjekapitalen og aksjenes pålydende fordelt på hver aksjeklasse. Det skal opplyses om vedtektsbestemmelser om stemmerett. Det skal opplyses om alle rettigheter som kan medføre at det blir utstedt nye aksjer med angivelse av hovedtrekkene i de vilkår som gjelder for retten.
- (2) Det skal gis opplysninger om navn og eierandel for de 20 største aksjeeierne. Opplysning om aksjeeiere som eier under 1 prosent av aksjene kan utelates.
- (3) Det skal opplyses om aksjer i selskapet samt rettigheter til slike, som eies av hvert enkelt medlem av styret, representantskap, kontrollkomiteen, samt administrerende direktør og de enkelte ledende ansatte. For hver aksjeeier skal medregnes aksjer som eies av personlig nærstående. Som personlig nærstående regnes:
 - (a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold,
 - (b) mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i (a) som vedkommende bor sammen med, og
 - (c) foretak der vedkommende selv eller noen som er nevnt i (a) og (b) har slik bestemmende innflytelse som nevnt i regnskapsloven § 1-3 annet ledd.
- (4) Selskaper som er morselskap skal i tillegg opplyse om datterselskapers beholdning av morselskapets aksjer. Endringer i løpet av regnskapsåret i beholdningen av selskapets egne aksjer og datterselskapenes beholdning av aksjer i morselskapet skal spesifiseres. Det skal minst opplyses om:
 - (a) bakgrunnen for erverv som har funnet sted,
 - (b) antall aksjer som er ervervet, og vederlaget, og
 - (c) antall aksjer som er avhendet, og vederlaget.
- (5) Regnskapspliktige som er utstedere med Norge som hjemstat etter verdipapirhandelloven § 5-4, skal opplyse om vesentlige indirekte aksjebesittelser i selskapet. Aksjebesittelser som representerer minst 10 prosent av stemmerettene i selskapet, regnes som vesentlige etter første punktum.

§ 5-45 Kapitaldekning og solvensmargin

- (1) Det skal opplyses om selskapets kapitaldekning, herunder risikovektet beregningsgrunnlag, netto ansvarlig kapital og kapitaldekningsprosenten. For selskapets kapitaldekning gjelder regnskapsloven § 6-6 om sammenligningstall tilsvarende.
- (2) Netto ansvarlig kapital skal spesifiseres på kjernekapital, ansvarlig lånekapital, annen tilleggskapital samt eventuelle fradrag som må gjøres i brutto ansvarlig kapital. Det skal opplyses om tellende og ikke-tellende andeler av ansvarlig lånekapital og annen tilleggskapital. Forskjellen mellom kjernekapital og balanseført egenkapital skal spesifiseres og forklares.
- (3) Beregningsgrunnlaget for ansvarlig kapital skal spesifiseres på de enkelte risikovektklasser, jf. forskrift 22. desember 2006 nr. 1616 om minstekrav til kapitaldekning i forsikringsselskaper, pensjonskasser, innskuddspensjonsforetak og holdingsselskap i forsikringskonsern.

(4) Det skal opplyses om selskapets solvensmargin, herunder minstekravet til solvensmargin, solvensmargin kapitalen og solvensmargin kapitalens sammensetning. For selskapets solvensmargin gjelder regnskapsloven § 6-6 om sammenligningstall tilsvarende.

§ 5-46 *Salgskostnader*

(1) Det skal gis opplysninger om hvordan salgskostnader i regnskapsperioden fordeler seg på lønn og provisjoner m.v., herunder provisjoner til andre selskaper.

§ 5-47 *Forvaltnings- og administrasjonstjenester*

(1) Det skal opplyses om forvaltnings- og administrasjonstjenester som selskapet yter for tredjemann, dersom omfanget er betydelig i forhold til selskapets virksomhet.

§ 5-48 *Andre inntekter*

(1) Resultatpost 13 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er vesentlige for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-49 *Leieavtaler*

(1) Det skal gis opplysninger om leieavtaler i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 14 *Leieavtaler*.

§ 5-50 *Lønn og generelle administrasjonskostnader*

(1) Det skal opplyses om beregning av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 6 *Pensjonskostnader*.

(2) Det skal opplyses om det gjennomsnittlige antall ansatte i regnskapsåret.

§ 5-51 *Aksjebasert betaling*

(1) IFRS 2 gjelder.

§ 5-52 *Transaksjoner med nærstående parter*

(1) Det skal gis opplysninger om transaksjoner med nærstående parter enten i samsvar med IAS 24 eller regnskapsloven § 7-30b.

§ 5-53 *Ytelser og lån til ledende ansatte m.v.*

(1) Det skal gis opplysninger om ytelser til ledende personer mv. i samsvar med regnskapsloven § 7-31b. Alle forsikringsselskaper regnes i denne sammenheng som store foretak.

(2) Det skal gis opplysninger i samsvar med regnskapsloven § 7-32 om lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere mv.

(3) Plikten til å opplyse om vilkår for lån og sikkerhetsstillelse i regnskapsloven § 7-31b niende ledd og § 7-32 annet ledd gjelder bare der vilkårene avviker fra de generelle markedsvilkår.

§ 5-54 *Andre kostnader*

(1) Resultatpost 14.2 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er vesentlige for vurderingen av årsregnskapet.

(2) Det skal opplyses om godtgjørelse til revisor og hvordan godtgjørelsen er fordelt på lovpålagt revisjon, andre attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen. Honorarer for andre tjenester utenfor revisjonen skal spesifiseres for vesentlig forskjellige tjenester. Opplysningene skal også omfatte godtgjørelse til foretak som revisor har et særskilt samarbeid med.

§ 5-55 *Kostnad (inntekt) ved skatt*

(1) Det skal gis opplysninger om skatt i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard *Resultatskatt*.

§ 5-56 *Store enkelttransaksjoner*

(1) Det skal gis opplysninger om store enkelttransaksjoner som ikke er spesifisert etter andre bestemmelser i denne forskriften.

§ 5-57 *Sammenslåing av poster*

(1) Poster i oppstillingsplanen som er slått sammen etter § 4-2, skal spesifiseres. Regnskapsloven § 6-6 om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

§ 5-58 *Bestemmelser i regnskapsloven som ikke er regulert særskilt i denne forskriften*

(1) Bestemmelsene i regnskapsloven §§ 7-9, 7-10, 7-14 annet ledd og 7-34 kommer til anvendelse i den grad de er aktuelle for det enkelte selskap.

§ 5-59 *Resultat per aksje*

(1) Selskaper hvis aksjer er gjenstand for alminnelig omsetning skal gi opplysninger om resultat per aksje i samsvar med IAS 33.

Kapittel 6 Delårsregnskap

§ 6-1 *Plikt til å utarbeide delårsregnskap*

(1) Det skal utarbeides delårsregnskap for hvert kvartal. Selskaper hvis verdipapirer ikke er opptatt til handel på regulert marked, kan unnlate å utarbeide delårsregnskap for fjerde kvartal. For morselskap består delårsregnskapet av selskapsregnskap og konsernregnskap.

§ 6-2 *Innhold i delårsrapport*

(1) Delårsrapporter skal utarbeides i samsvar med IAS 34. Resultatregnskap, balanse og oppstilling av endringer i egenkapital skal minst angi hovedpostene i oppstillingsplanene, jf. § 4-4 til § 4-6. Underpostene til resultatpost 19 kan, med unntak postene 19.8 og 19.9, slås sammen.

§ 6-3 *Tilleggsopplysninger*

(1) Det skal gis opplysninger om selskapets kapitaldekning.

(2) «Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene» er på delårsbasis ikke en endelig tildeling, og skal i delårsrapporteringen inntas som følger:

I resultatregnskapet - som egen hovedpost istedenfor «Midler tilordnet forsikringskontraktene».

I balansen - som egne underposter til post 13 «Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser» og post 14 «Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje».

(3) Overføring av midler fra selskapets tilleggsavsetninger til premiereserve kan kun gjennomføres ved utgangen av året.

§ 6-4 *Offentlighet m.v.*

(1) Delårsregnskapet skal vedtas av selskapets styre innen 60 dager etter regnskapsperiodens slutt, og uten unødig opphold offentliggjøres på selskapets hjemmeside på internett. Selskapet skal sørge for at delårsregnskapet forblir offentlig i minst fem år. Finanstilsynet kan pålegge

selskapet å opprette hjemmeside på internett. Det skal gis opplysninger om hvilke deler av delårsregnskapet som er revidert.

Kapittel 7 Avsluttende bestemmelser

§ 7-1 Dispensasjon og utfyllende bestemmelser

(1) Finanstilsynet kan i det enkelte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.

§ 7-2 Ikrafttredelse m.v.

(1) Denne forskriften trer i kraft fra og med x.x.x.

II.

Forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper skal lyde:

Forskrift...om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1-1 Forskriftens virkeområde

- (1) Forskriften gjelder for skadeforsikringsselskaper, jf. lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven).
- (2) Forskriften gjelder også for holdingselskaper, herunder finansstiftelser, som eier forsikringsselskap.
- (3) Forskriften gjelder filialer av utenlandske skadeforsikringsselskaper, med unntak av kapittel 6 om delårsregnskap.
- (4) For blendede finanskonsern gjelder bestemmelsene om konsernregnskap i regnskapsloven, forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike, forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper og denne forskriften så langt de passer.
- (5) For konsern med livsforsikringsvirksomhet gjelder bestemmelsene om konsernregnskap i regnskapsloven, forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper og denne forskriften så langt de passer.
- (6) Regnskapslovens bestemmelser om små foretak får ikke anvendelse.

§ 1-2 Anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder i selskapsregnskapet

- (1) Selskapsregnskapet skal utarbeides i samsvar med forskrifter om internasjonale regnskapsstandarder gitt i medhold av regnskapsloven § 3-9 annet ledd hvis ikke annet følger av denne forskriften. Regnskapsloven § 3-9 tredje ledd, fjerde ledd annet punktum samt forskrifter gitt i medhold av regnskapsloven § 3-9 femte ledd gjelder ikke.

§ 1-3 Anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder i konsernregnskapet

- (1) Selskaper som ikke anvender adgangen etter regnskapsloven § 3-9 fjerde ledd første punktum til å utarbeide konsernregnskap etter internasjonale regnskapsstandarder, skal utarbeide konsernregnskap etter bestemmelsene i denne forskriften.
- (2) For konsernregnskap som utarbeides etter internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med regnskapsloven § 3-9 første ledd og fjerde ledd første punktum, gjelder kun følgende bestemmelser i denne forskriften: § 2-1, § 2-3, § 2-4, § 5-28, § 5-37 første og annet ledd, § 5-42, § 5-43, § 5-51, § 6-1 og § 6-4.

§ 1-4 Unntak fra regnskapsloven

- (1) Regnskapsloven § 3-1 tredje ledd om unntak fra bestemmelser i regnskapsloven, gjelder ved utarbeidelse av selskapsregnskap og konsernregnskap som nevnt i denne forskriften § 1-3 første ledd hvis ikke annet følger av denne forskriften.

§ 1-5 Definisjon av store selskaper

- (1) Som store selskaper regnes:
 - (a) Selskaper som inngår i konsern der konsernregnskapet utarbeides etter internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med regnskapsloven § 3-9 og
 - (b) Selskaper som har utstedt verdipapirer på regulert marked i en EØS-stat.

§ 1-6 Definisjon av små selskaper

- (1) Som små selskaper regnes selskaper med forfalte bruttopremier (jf. § 4-4 post 1.1) som ikke overstiger 40 millioner kroner på balansedagen.
- (2) Selskaper som ikke er omfattet av første ledd, men som var omfattet av første ledd i foregående regnskapsår, regnes likevel som små selskaper.
- (3) Selskaper som er omfattet av første ledd, men som ikke var omfattet av første ledd eller annet ledd på foregående balansedag, regnes likevel ikke som små selskaper.

§ 1-7 Definisjon av mellomstore selskaper

- (1) Som mellomstore selskaper regnes selskaper som verken er store, jf. § 1-5, eller små, jf. § 1-6.

§ 1-8 Egenforsikringsselskaper (captives) og filialer av utenlandske skadeforsikringsselskaper

- (1) Egenforsikringsselskaper (captives) og filialer av utenlandske skadeforsikringsselskaper som regnes som store selskaper etter § 1-5, kan anvende kravene til å gi noteopplysninger som gjelder for mellomstore selskaper.

Kapittel 2. Årsregnskap og årsberetning

§ 2-1 Plikt til å utarbeide årsregnskap og årsberetning

- (1) Forslag til årsregnskap og årsberetning skal vedtas av selskapets styre innen tre måneder etter regnskapsårets slutt.

§ 2-2 Rettvisende bilde

- (1) Hvis anvendelsen av en bestemmelse i kapittel 3 til 5 er uforenlig med plikten til å gi et rettvisende bilde av årsregnskapet, skal bestemmelsen fravikes for å gi et rettvisende bilde som fastsatt i regnskapsloven § 3-2a første ledd.

§ 2-3 Årsberetningens innhold

- (1) Dersom selskapets kapitaldekning ikke oppfyller gjeldende minimumskrav eller for øvrig ikke er forsvarlig sett i forhold til virksomheten, skal styret redegjøre for dette og uttale seg om tiltak som er truffet eller som skal treffes for å sikre selskapets drift.
- (2) Det skal gis en beskrivelse av de finansielle risikoer som selskapet er, og gjennom regnskapsåret har vært, eksponert for. Styret skal redegjøre for de mål og strategier som er fastsatt for risikostyring, og sammenhengen mellom disse og selskapets overordnede mål og strategier. Det skal gis en overordnet beskrivelse av selskapets risikostyring og organiseringen av denne.

§ 2-4 Begrensninger i unntak fra konsernregnskapsplikten

- (1) Regnskapsloven § 3-7 får kun anvendelse dersom forsikringsselskapets morselskap er underlagt denne forskriften eller forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper.
- (2) Hvis forsikringsselskapets morselskap også har datterselskap som følger andre vurderingsregler etter denne forskriften eller har datterselskap som er underlagt forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike, skal morselskap i underkonsern likevel utarbeide konsernregnskap.
- (3) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra første og annet ledd.

§ 2-5 Horisontale konsern

- (1) Finanskonsern uten morselskap som er godkjent etter bestemmelsene i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner kapittel 2a - finanskonsern, skal utarbeide konsernregnskap.
- (2) Konsernregnskap for horisontale konsern skal omfatte de samarbeidende selskapene, samt deres datterselskaper.
- (3) Konsernregnskapet skal utarbeides etter reglene som gjelder for konsern i regnskapsloven og denne forskriften.

§ 2-6 Unntak fra konsernregnskapsplikten for finansstiftelser

- (1) Plikten i regnskapsloven § 3-2 tredje ledd til å utarbeide konsernregnskap gjelder ikke for finansstiftelser som kun har som formål å forvalte eierinteresser i kun ett datterselskap.

§ 2-7 Presentasjonsvaluta

- (1) Regnskapsloven § 3-4 annet ledd gjelder ikke. Årsregnskapet skal presenteres i norske kroner.

§ 2-8 Offentlighet

- (1) Årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen skal, etter fastsetting av årsregnskapet, uten unødig opphold offentliggjøres på selskapets hjemmeside på Internett. Selskapet skal sørge for at årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen forblir offentlig i minst fem år. Finanstilsynet kan pålegge selskapet å opprette hjemmeside på Internett. For øvrig har enhver rett til å gjøre seg kjent med innholdet av dokumentene hos Regnskapsregisteret.
- (2) Første ledd gjelder ikke for filialer av utenlandske forsikringsselskaper, jf. regnskapsloven § 8-1 annet ledd.

Kapittel 3. Regnskapsprinsipper mv.

§ 3-1 Forsikringskontrakter mv.

- (1) Forsikringstekniske avsetninger skal innregnes og måles i samsvar med § 3-2 til § 3-5.
- (2) Det er likevel adgang, men ikke plikt, til å måle innebygde derivater i forsikringskontrakter atskilt fra vertskontrakten i samsvar med IFRS 4.7.
- (3) IFRS 4.10 bokstav b gjelder ikke.
- (4) Det er adgang, men ikke plikt, til å foreta ytterligere avsetninger til forsikringsforpliktelser i samsvar med IFRS 4.14 bokstav b og IFRS 4.15-19.
- (5) En forsikringsforpliktelse skal fjernes fra balansen når, og bare når, den har opphørt.
- (6) Gjenforsikringsandeler skal innregnes som eiendel. Gjenforsikringsandelen av de forsikringstekniske bruttoavsetninger omfatter de beløp som selskapet forventer å motta fra gjenforsikringsselskaper i henhold til inngåtte gjenforsikringsavtaler. Dersom gjenforsikringsavtalen har falt i verdi, skal gjenforsikringsandelens balanseførte verdi reduseres tilsvarende. En gjenforsikringsandel har falt i verdi dersom og bare dersom kriteriene i IFRS 4.20 er oppfylt.
- (7) Adgangen etter IFRS 4.21-29 til å endre regnskapsprinsipp for forsikringskontrakter gjelder ikke.
- (8) Forsikringskontrakter anskaffet ved en virksomhetssammenslutning eller porteføljeovertakelse skal innregnes og måles i samsvar med § 3-5. Differansen mellom virkelig verdi av de overtatte kontraktsmessige forsikringsrettighetene og forsikringsforpliktelsene og beløpet etter første punktum, skal innregnes som immateriell

eiendel (den tillatte løsningen etter IFRS 4.31 annet punktum skal anvendes). Den etterfølgende måling av denne eiendelen skal være i samsvar med målingen av den tilknyttede forsikringsforpliktelsen.

§ 3-2 Avsetning til naturskadefondet

(1) Avsetning til naturskadefondet, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 12-15, skal klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med lov 16. juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring med tilhørende forskrift.

§ 3-3 Avsetning til garantiordningen

(1) Avsetning til garantiordningen, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 12-16, skal klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med lov 6. desember 1996 nr. 75 (banksikringsloven) kapittel 2A med tilhørende forskrift.

§ 3-4 Utsatt skatt

Det skal ikke beregnes utsatt skatt av forsikringstekniske avsetninger klassifisert under egenkapital eller av reassuranseavsetninger.

§ 3-5 Forsikringsforpliktelser

(1) Forsikringstekniske avsetninger, med unntak av avsetninger som nevnt i § 3-2 og § 3-3 skal klassifiseres som forsikringsforpliktelser.

(2) Forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 12 (jf. § 12-10 til § 12-13) med tilhørende forskrifter.

(3) Erstatningsavsetningen beregnet i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 12 (jf. § 12-2) med tilhørende forskrifter, kan bare diskonteres i de tilfeller der det foreligger et pålitelig statistisk grunnlag for å fastsette

(a) hvor lang tid det vil ta å avvikle de enkelte skadeårganger,

(b) de forventede erstatningsutbetalinger for det enkelte avviklingsår.

(4) Ved diskontering av erstatningsavsetningen i samsvar med reglene gitt i tredje ledd, skal diskonteringsrenten ikke overstige en forsiktig vurdering av den forventede fremtidige avkastning på de eiendeler som er investert for å dekke de forsikringstekniske avsetninger, jf. forskrift 17. desember 2007 nr. 1456 om skadeforsikringsselskapers kapitalforvaltning. Den diskonterte erstatningsavsetningen skal ikke under noen omstendighet settes til et lavere beløp enn det beløp som fremkommer når erstatningsavsetningen verdivurderes med utgangspunkt i prisnivået på balansedagen.

§ 3-6 Ettårige rene risikoforsikringer (livsforsikring)

(1) Livsforsikringer som nevnt i forsikringsvirksomhetsloven § 1-3 annet ledd annet punktum, skal innregnes og måles i samsvar med forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper § 3-3.

§ 3-7 Finansielle instrumenter

(1) Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med IAS 39 med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområde, jf. IAS 39.2.

§ 3-8 Investerings eiendommer

(1) Investerings eiendommer skal innregnes og måles i samsvar med IAS 40.

§ 3-9 Eierbenyttet eiendom

(1) Eierbenyttet eiendom skal innregnes og måles i samsvar med IAS 16.

§ 3-10 *Måling til virkelig verdi*

(1) Eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi etter IFRS, skal måles i samsvar med IFRS 13.

§ 3-11 *Ytelser til ansatte*

Ytelser til ansatte, herunder pensjonsforpliktelser, skal innregnes og måles i samsvar med IAS 19.

§ 3-12 *Adgang til å fravike måle- og innregningsregler i IFRS*

(1) IFRS kan fravikes i samsvar med forskrift 21. januar 2008 nr. 57 om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarter § 3-1 og § 3-2 nr. 1 og 9.

(2) Mellomstore og små selskaper kan på områder som ikke er særskilt regulert i dette kapitlet anvende regnskapsloven kapittel 4 og 5 istedenfor IFRS.

Kapittel 4. Resultatregnskap, balanse, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling

§ 4-1 *Resultatregnskap, balanse og kontantstrømoppstilling*

(1) Regnskapsloven kapittel 6 gjelder ikke.

§ 4-2 *Oppdeling eller sammenslåing av poster*

(1) Hovedposter og underposter skal inndeles ytterligere når selskapets forhold tilsier det. Det er ikke anledning til å tilføye nye hovedposter eller endre rekkefølgen av hovedpostene.

(2) Underposter innenfor samme hovedpost skal slås sammen hvis sammenslåingen fører til et mer oversiktlig årsregnskap, med de unntak som følger av tredje, fjerde og femte ledd.

(3) Underposter i resultatregnskapet under følgende hovedposter kan ikke slås sammen: Premieinntekter (post 1), erstatningskostnader (post 4), endring i sikkerhetsavsetning (post 9) og andre resultatkomponenter (post 19).

(4) Underposter i balansen som gjelder forsikringsforpliktelser, gjenforsikringsandeler og egenkapital, kan ikke slås sammen.

(5) Fordringer på og forpliktelser til datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak, skal vises særskilt som underposter til den enkelte balansepost.

§ 4-3 *Kontantstrømoppstilling*

(1) Kontantstrømoppstillingen skal gi en oversikt over innbetalinger og utbetalinger og forklare likviditetsendringer.

§ 4-4 *Resultatregnskap*

(1) Resultatregnskapet skal ha følgende oppstillingsplan:

TEKNISK REGNSKAP

1. Premieinntekter mv.

1.1 Forfalte bruttopremier

1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier

1.3 Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie

1.4 - Endring i gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie

Sum premieinntekter for egen regning

2. Allokert investeringsavkastning overført fra ikke-teknisk regnskap (post 12)

3. Andre forsikringsrelaterte inntekter

4. Erstatningskostnader

4.1 Betalte erstatninger

4.1.1 Brutto

4.1.2 - Gjenforsikringsandel av betalte bruttoerstatninger

4.2 Endring i erstatningsavsetning

4.2.1 Brutto

4.2.2 - Endring i gjenforsikringsandel av bruttoerstatningsavsetninger

Sum erstatningskostnader for egen regning

5. Premierabatter og andre gevinstavtaler

6. Forsikringsrelaterte driftskostnader

6.1 Salgskostnader

6.2 Endringer i forskuddsbetalte direkte salgskostnader

6.3 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring

6.4 - Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring og gevinstandeler

Sum forsikringsrelaterte driftskostnader

7. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader

8. Resultat av teknisk regnskap før sikkerhetsavsetninger

9. Endring i sikkerhetsavsetning mv.

9.1 Endring i avsetning for ikke avløpt risiko

9.2 Endring i sikkerhetsavsetning

9.3 Endring i andre tekniske avsetninger

Sum endringer i sikkerhetsavsetninger mv.

10. Resultat av teknisk regnskap

IKKE-TEKNISK REGNSKAP

11. Netto inntekter fra investeringer

11.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak

11.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler

11.3 Netto driftsinntekt fra eiendom

11.4 Verdiendringer på investeringer

11.5 Realisert gevinst og tap på investeringer

11.6 Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader

Sum netto inntekter fra investeringer

12. Allokert investeringsavkastning overført til teknisk regnskap (post 2)

13. Andre inntekter

14. Andre kostnader

15. Resultat av ikke-teknisk regnskap

- 16. Resultat før skattekostnad**
- 17. Skattekostnad**
- 18. Resultat før andre resultatkomponenter**
- 19. Andre resultatkomponenter**
 - 19.1 Verdireguleringer - eiendom, anlegg og utstyr
 - 19.2 Verdireguleringer - immaterielle eiendeler
 - 19.3 Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte
 - 19.4 Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet
 - 19.5 Gevinster og tap på finansielle eiendeler tilgjengelige for salg
 - 19.6 Effektiv andel av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i kontantstrømssikring
 - 19.7 Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden
 - 19.8 Skatt på andre resultatkomponenter
- 20. TOTALRESULTAT**

§ 4-5 *Balanse*

(1) Balansen skal ha følgende oppstillingsplan:

EIENDELER

- 1. Immaterielle eiendeler**
 - 1.1 Goodwill
 - 1.2 Andre immaterielle eiendeler
 - Sum immaterielle eiendeler*
- 2. Investeringer**
 - 2.1 Bygninger og andre faste eiendommer
 - 2.1.1 Investerings eiendommer
 - 2.1.2 Eierbenyttet eiendom
 - 2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 2.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak
 - 2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
 - 2.3.1 Investeringer som holdes til forfall
 - 2.3.2 Utlån og fordringer
 - 2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi
 - 2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)
 - 2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning
 - 2.4.3 Utlån og fordringer
 - 2.4.4 Finansielle derivater
 - 2.4.5 Andre finansielle eiendeler

2.5 Gjenforsikringsdepoter

Sum investeringer

3. Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser

3.1 Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie

3.2 Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning

Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser

4. Fordringer

4.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger

4.1.1 Forsikringstakere

4.1.2 Mellommenn

4.2 Fordringer i forbindelse med gjenforsikring

4.3 Andre fordringer

Sum fordringer

5. Andre eiendeler

5.1 Anlegg og utstyr

5.2 Kasse, bank

5.3 Eiendeler ved skatt

5.4 Andre eiendeler betegnet etter sin art

Sum andre eiendeler

6. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

6.1 Opptjente, ikke mottatte leieinntekter

6.2 Forskuddsbetalte direkte salgskostnader

6.3 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

SUM EIENDELER

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE

7. Innskutt egenkapital

7.1 Selskapskapital

7.1.1 Aksjekapital/eierandelskapital/garantifond

7.1.2 Beholdning av egne aksjer/egenkapitalbevis

7.2 Overkurs

7.3 Egenkapitalandel av sammensatte finansielle instrumenter og andre egenkapitalinstrumenter

7.4 Annen innskutt egenkapital

Sum innskutt egenkapital

8. Opptjent egenkapital

8.1 Fond mv.

8.1.1 Fond for vurderingsforskjeller

8.1.2 Fond for urealiserte gevinster

8.1.3 Avsetning til naturskedefondet

8.1.4 Avsetning til garantiordningen

8.2 Annen opptjent egenkapital

Sum opptjent egenkapital

9. Ansvarlig lånekapital mv.

9.1 Evigvarende ansvarlig lånekapital

9.2 Ansvarlig lånekapital med tilknyttede konverteringsrettigheter

9.3 Annen ansvarlig lånekapital

9.4 Fondsobligasjoner

Sum ansvarlig lånekapital mv.

10. Forsikringsforpliktelser brutto

10.1 Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

10.2 Brutto erstatningsavsetning

10.3 Avsetning til premierabatter og andre gevinstavtaler

10.4 Sikkerhetsavsetning mv.

10.4.1 Avsetning for ikke avløpt risiko

10.4.2 Sikkerhetsavsetning

Sum sikkerhetsavsetning mv.

10.5 Andre tekniske avsetninger

Sum forsikringsforpliktelser brutto

11. Avsetninger for forpliktelser

11.1 Pensjonsforpliktelser o.l.

11.2 Forpliktelser ved skatt

11.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt

11.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt

11.3 Andre avsetninger for forpliktelser

Sum avsetninger for forpliktelser

12. Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper

13. Forpliktelser

13.1 Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring

13.2 Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring

13.3 Forpliktelser til kredittinstitusjoner

13.4 Finansielle derivater

13.5 Andre forpliktelser

Sum forpliktelser

14. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

14.1 Mottatte, ikke opptjente leieinntekter

14.2 Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

POSTER UTENOM BALANSEN

15. Betingede forpliktelser

16. Forpliktelser

§ 4-6 Oppstilling av endringer i egenkapital

(1) Det skal presenteres en oppstilling av endringer i egenkapital som viser:

- (a) totalresultat for perioden (resultatpost 20), som viser separat de samlede beløp som kan henføres til morforetakets eiere og til minoritetsinteresser,
- (b) for hver post under egenkapitalen, virkningene av endringer i regnskapsprinsipper og korreksjoner av feil innregnet i samsvar med IAS 8,
- (c) for hver bestanddel av egenkapitalen, en avstemming mellom den balanseførte verdien i begynnelsen og slutten av perioden, med separate opplysninger om endringer som følger av
 - resultat før andre resultatkomponenter (resultatpost 18)
 - andre resultatkomponenter (resultatpost 19) spesifisert på de enkelte underposter (resultatpost 19.1–19.8)
 - transaksjoner med eiere i deres egenskap av eiere, med separat visning av bidrag fra og utdelinger til eiere.

§ 4-7 Resultatregnskap for holdingselskap

(1) For holdingselskap som ikke driver forsikring, kan den ikke-tekniske oppstillingen i resultatregnskapet benyttes.

§ 4-8 Konsernregnskapets oppstillingsplan

(1) Konsernregnskapet for skade- og livsforsikringskonsern skal settes opp som følger:

- (a) Resultatregnskapet settes opp i henhold til § 4-4 og forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper § 4-4, slik at teknisk regnskap for henholdsvis skadeforsikring og livsforsikring fremkommer hver for seg. I ikke-teknisk regnskap kan poster med samme innhold slås sammen.
- (b) Balansen settes opp i henhold til § 4-5 og forskrift om årsregnskap for livsforsikringsselskaper § 4-5. Underposter underlagt ulike vurderingsregler kan ikke slås sammen, men skal spesifiseres på separate underposter eller hovedposter.

(2) Dersom aksjer eller andeler i et datterselskap eies av andre enn de konsoliderte selskapene, skal deres andel av egenkapitalen og årets resultat oppføres som minoritetsinteresser. Minoritetsinteresser oppføres under egenkapital i balansen, og som fradrag i årsresultatet i resultatregnskapet.

Resultatregnskap

§ 4-9 Premieinntekter m.v. - resultatpost 1

(1) «Forfalt bruttopremie» omfatter alle beløp som forsikringsselskapet i regnskapsperioden har mottatt eller har til gode for direkte tegnede forsikringsavtaler og overtatte gjenforsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før regnskapsårets avslutning. Posten omfatter bl.a.

- (a) ennå ikke utfakturert premie når premien først kan beregnes ved årets utgang,
- (b) tillegg til premier ved termininnbetalinger og tilleggsbetalinger til dekning av utgifter selskapet har hatt på vegne av forsikringstakerne,
- (c) forsikringsselskapets andel av samlet premie ved koassuransevirksomhet, og
- (d) gjenforsikringspremier fra avgivende forsikringsselskaper og gjenforsikringsselskaper etter fradrag av tilbakebetaling eller godskriving av tidligere betalt premie.

(2) «Avgitte gjenforsikringspremier» omfatter alle beløp som i regnskapsperioden er betalt for eller skal betales for de gjenforsikringsavtaler som forsikringsselskapet har inngått.

§ 4-10 *Erstatningskostnader - resultatpost 4*

(1) «Betalte bruttoerstatninger» omfatter alle brutto erstatningsbeløp som i regnskapsperioden er betalt til forsikringstakere eller andre berettigede etter forsikringsavtalene med tillegg av selskapets eksterne og interne skadebehandlingskostnader i forbindelse med disse erstatningsbeløpene.

(2) «Gjenforsikringsandel av betalte bruttoerstatninger» omfatter beløp som forsikringsselskapet, i samsvar med de gjenforsikringsavtaler selskapet har inngått, har mottatt eller forventer å motta til dekning av de betalte bruttoerstatninger.

(3) Selskaper som kjøper eksterne skadebehandlings-/skadeoppgjørstjenester for alle eller deler av de skadetilfeller som rammer selskapet, skal fordele kostnadene i forbindelse med disse tjenestene mellom erstatningskostnader (betalte erstatninger og erstatningsavsetninger) og forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

§ 4-11 *Premierabatter og andre gevinstavtaler - resultatpost 5*

(1) «Premierabatter og andre gevinstavtaler» omfatter de premiebeløp som er tilbakebetalt eller skal tilbakebetales til forsikringstakerne i de tilfeller der størrelsen på tilbakebetalingen er fastsatt på grunnlag av skadeforløpet i regnskapsåret enten for den enkelte forsikring eller for en bestand av forsikringer, og for øvrig er i samsvar med kriterier som ble fastlagt før regnskapsårets begynnelse eller ved tegningen av de aktuelle forsikringer.

§ 4-12 *Forsikringsrelaterte driftskostnader - resultatpost 6*

(1) «Salgskostnader» omfatter direkte og indirekte kostnader som følger av salgsaktivitet ved inngåelse og fornyelse av forsikringsavtaler. Salgskostnadene omfatter direkte henførbare kostnader som lønn og drift av salgskorpset, indirekte kostnader knyttet til markedsføring, og administrasjonskostnader i forbindelse med kjøp av forsikring og poliseutstedelse.

(2) Direkte variable salgskostnader kan balanseføres når de er vesentlige for selskapet. Kostnadsføring skal skje i takt med inntektsføring av premien, men minst med en femtedel årlig.

(3) «Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader» omfatter alle øvrige forsikringsrelaterte driftskostnader som ikke kan henføres til «Salgskostnader» eller til «Erstatningskostnader», jf. resultatpost 4.

§ 4-13 *Allokert investeringsavkastning overført til det tekniske regnskapet fra det ikke-tekniske regnskapet - resultatpostene 2 og 12*

(1) «Allokert investeringsavkastning overført fra ikke-teknisk regnskap» omfatter et beløp som tilsvarer en beregnet avkastning av regnskapsårets gjennomsnittlige sum av følgende balanseposter:

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie (post 10.1)

Brutto erstatningsavsetning (post 10.2)

Sikkerhetsavsetning mv. (post 10.4)

- Gjenforsikringsandeler av brutto forsikringsforpliktelser (post 3)

Ved beregningen av investeringsavkastningen anvendes en forsikringsteknisk rente som settes lik regnskapsårets gjennomsnittlige rente på statsobligasjoner med gjenstående løpetid lik 3 år.

(2) Et tilsvarende beløp kommer til fradrag under resultatpost 12 «allokert investeringsavkastning overført til teknisk regnskap».

(3) Finanstilsynet gir nærmere regler om gjennomføringen av beregningene.

Balanse

§ 4-14 Obligasjoner m.v.

(1) Verdipapirer med variabel rente knyttet til bestemte referansesatser, f.eks. interbankrente eller euromarkedrente, skal anses som obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning.

§ 4-15 Gjenforsikringsdepoter - balansepost 2.5

(1) I balansen til et selskap som mottar gjenforsikring, skal posten «Gjenforsikringsdepot» omfatte de fordringer på avgivende selskap som svarer til den sikkerhet som er deponert hos disse eller hos tredjemann, eller som disse selskap har holdt tilbake.

(2) Disse fordringer kan ikke slås sammen med andre fordringer gjenforsikrer har på avgivende forsikringsselskap, eller motregnes i gjenforsikrers gjeld til det avgivende forsikringsselskap.

(3) Verdipapirer som er deponert hos et avgivende selskap eller hos tredjemann og som forblir gjenforsikringsselskapets eiendom, skal bokføres av sistnevnte selskap som investeringsaktiva under den relevante post.

§ 4-16 Innskutt egenkapital - balansepost 7

(1) Egne aksjer/egenkapitalbevis føres til pålydende verdi.

§ 4-17 Avsetning til naturskadefondet og avsetning til garantiordningen - balansepostene 8.1.3 og 8.1.4

(1) Med avsetning til naturskadefondet forstås avsetning etter lov 16. juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring og forskrift 21. desember 1979 nr. 3420 om instruks for Norsk Naturskadepool, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 12-15.

(2) Med avsetning til garantiordningen forstås avsetning etter lov 6. desember 1996 nr. 75 (banksikringsloven) kapittel 2A og forskrift 22. desember 2006 nr. 1617 om garantiordning for skadeforsikring, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 12-16.

§ 4-18 Forsikringsforpliktelser brutto - balansepost 10

(1) For skadeforsikringsselskaper forstås avsetning for ikke opptjent premie, avsetning for ikke avløpt risiko, erstatningsavsetning og sikkerhetsavsetning i denne forskriften på samme måte som de tilsvarende begreper i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 12 (jf. § 12-11 til § 12-13) med tilhørende forskrifter, hvis ikke annet fremgår av bestemmelser i denne forskriften.

(2) Avsetning for ikke opptjent bruttopremie skal omfatte den del av bruttopremien som tilsvare den ikke avløpte del av forsikringsavtalens dekningsperioder.

(3) «Brutto erstatningsavsetning» omfatter forventede fremtidige brutto erstatningsutbetalinger relatert til skadetilfeller inntruffet før balansedagen, samt selskapets forventede eksterne og interne skadebehandlingskostnader i forbindelse med disse skadetilfellene.

(4) «Avsetning til premierabatter og andre gevinstavtaler» omfatter ikke utbetalte beløp kostnadsført i samsvar med bestemmelsen i § 4-11.

§ 4-19 Avsetninger for forpliktelser - balansepost 11.3

(1) Posten omfatter avsetninger for forpliktelser som på balansedagen anses å være sannsynlige eller sikre, men hvor det foreligger en usikkerhet med hensyn på beløpets størrelse eller forfallstidspunkt.

§ 4-20 Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper - balansepost 12

- (1) «Premiedepot fra gjenforsikringsselskaper» i et avgivende forsikringsselskaps balanse skal omfatte beløp som er deponert av eller holdt tilbake fra andre forsikringsselskaper i henhold til gjenforsikringsavtaler.
- (2) Beløp som angitt i første ledd kan ikke motregnes i gjeld til eller fordringer på andre berørte selskaper.
- (3) Dersom det avgivende forsikringsselskap har mottatt verdipapirer til deponering og fått overdratt eiendomsretten, skal denne post omfatte det beløp det avgivende selskap skal utbetale i henhold til deponeringen.

Utenom balansen

§ 4-21 Forvaltning av eiendeler

- (1) Eiendeler som forvaltes i tredjemanns navn og på vegne av tredjemann, skal ikke føres opp i balansen.

§ 4-22 Betingede forpliktelser utenom balansen

- (1) Alle garantier som selskapet har avgitt og eiendeler som er stilt som sikkerhet på vegne av tredjemann, skal føres under denne posten.

§ 4-23 Forpliktelser utenom balansen

- (1) Ugjenkallelige forpliktelser som vil kunne føre til fremtidige kostnader/tap, inngår i denne posten.
- (2) Dersom selskapet har avhendet eiendeler hvor erverver har rett, men ikke plikt, til å tilbakeføre de overdratte eiendeler til selskapet til et fastsatt beløp og på fastsatt tidspunkt, skal den avtalte pris i tilfelle gjenkjøp føres opp under denne posten.
- (3) Forpliktelser som skal oppføres utenom balansen, omfatter ikke forpliktelser som er knyttet til forsikringsvirksomhet.

Kapittel 5. Noteopplysninger

Innledende bestemmelser

§ 5-1 Generelle bestemmelser

- (1) Krav til noteopplysninger etter regnskapsloven kapittel 7 og IFRS kan fravikes hvis ikke annet følger av bestemmelsene i dette kapitlet. På områder som ikke er særskilt regulert i dette kapitlet, skal det ved fravikelse fra IFRS gis opplysninger i henhold til krav etter god regnskapsskikk så langt det er relevant, enten standardene er endelige eller foreløpige.
- (2) Det skal gis opplysninger om hvilke forenklinger fra IFRS etter denne forskriften § 3-12 som er benyttet.

§ 5-2 Alminnelig opplysningsplikt

- (1) I noter til årsregnskapet skal det gis opplysninger som nevnt i dette kapitlet. I tillegg skal det gis opplysninger som er nødvendige for å bedømme den regnskapspliktiges eller konsernets stilling og resultat og som ikke framgår av årsregnskapet for øvrig.
- (2) Opplysninger kan utelates når de ikke er av betydning for å bedømme den regnskapspliktiges eller konsernets stilling og resultat. Det skal likevel alltid gis opplysninger som nevnt i § 5-42, § 5-48 annet ledd og § 5-51.

§ 5-3 *Rettvisende bilde*

- (1) Hvis anvendelsen av bestemmelsene i regnskapsloven og denne forskriften ikke er tilstrekkelig for å gi et rettvisende bilde som nevnt i regnskapsloven § 3-2a første ledd, skal det gis tilleggsopplysninger.
- (2) Dersom selskapet er engasjert i aktiviteter med vesentlig risiko eller vesentlige fordeler som ikke er innregnet i balansen, skal tilleggsopplysningene etter første ledd omfatte en beskrivelse av aktivitetenes finansielle virkning og formålet med dem.
- (3) Ethvert fravik som nevnt i § 2-2 og regnskapsloven § 3-2a annet ledd skal angis. Regnskapsloven § 7-1 sjette ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 5-4 *Opplysninger om regnskapsprinsipper mv.*

- (1) Det skal gis opplysninger om viktige regnskapsprinsipper og viktige kilder til estimeringsusikkerhet i samsvar med IAS 1.117-133. Endringer i hvilke prinsipper som anvendes skal begrunnes.
- (2) Det skal opplyses om datterselskap anvender andre regnskapsprinsipper enn de som anvendes i morselskapets selskapsregnskap.
- (3) Kontinuitet ved regnskapsføring av fusjon skal opplyses og begrunnes.
- (4) Det skal redegjøres for bakgrunn for overført allokert investeringsavkastning.

§ 5-5 *Virkning av endring av regnskapsprinsipp mv.*

- (1) Det skal opplyses om virkning av endring av regnskapsprinsipp. Dersom sammenligningstall ikke er omarbeidet, skal virkningen av endringen opplyses i note. Det skal opplyses om vesentlige feil i tidligere årsregnskap som er ført mot egenkapitalen.

§ 5-6 *Opplysninger om virkelig verdi*

- (1) Store selskaper skal gi opplysninger om virkelig verdi i samsvar med IFRS 13.
- (2) Mellomstore og små selskaper skal for eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi:
 - (a) opplyse om de verdsettingsmetodene og inndata som ble benyttet,
 - (b) opplyse om det nivået innenfor hierarkiet for virkelig verdi der målingene av virkelig verdi i sin helhet er kategorisert,
 - (c) der målingene av virkelig verdi er kategorisert i nivå 2 eller 3, gi en beskrivelse av de verdsettingsmetodene og inndata som ble benyttet. Dersom det foreligger en endring i verdsettingsmetode, skal selskapet opplyse om dette og begrunne endringen.

Forsikringskontrakter

§ 5-7 *Opplysninger om forsikringskontrakter*

- (1) Store selskaper skal gi opplysninger om forsikringskontrakter i samsvar med IFRS 4 samt §§ 5-9 til 5-11.
- (2) Mellomstore og små selskaper skal gi opplysninger om forsikringskontrakter i samsvar med §§ 5-8 til 5-11.

§ 5-8 *Virkningen av endring i forutsetninger*

- (1) Det skal opplyses om virkningen av endringer i forutsetninger for forsikringsteknisk beregningsgrunnlag som er brukt ved måling av forsikringsforpliktelser, med separat angivelse av virkningen av endringer som har vesentlig innvirkning på finansregnskapet. Tilsvarende gjelder for endring av måling av gjenforsikringsandelen.

§ 5-9 Forsikringstekniske avsetninger

- (1) Det skal for alle skadeforsikringsbransjer, jf. § 5-10 annet til fjerde ledd, gis en oversikt over avsetning for ikke opptjent bruttopremie, brutto erstatningsavsetning og brutto erstatningsansvar.
- (2) Dersom selskapet ved beregningen av avsetningen for ikke opptjent bruttopremie for en eller flere skadeforsikringsbransjer har anvendt beregningsmetoder som tar hensyn til risikoens utvikling over tid, jf. § 3-5 annet ledd, skal det redegjøres for beregningsmetoden.
- (3) Dersom selskapet for en eller flere skadeforsikringsbransjer har foretatt avsetning for ikke avløpt risiko, skal det gis en oversikt over avsatt beløp i de aktuelle bransjer samt redegjøres for beregningsmetoden.
- (4) Hvis selskapet diskonterer brutto erstatningsavsetning eller deler av denne, skal det gis opplysninger om verdien av denne avsetningskomponenten før diskontering blir foretatt. Det skal gis opplysninger om de metoder som anvendes ved diskonteringen, herunder forutsetningene om forventet gjenstående avviklingstid, forventet fremtidig inflasjon og den anvendte diskonteringsrente. Opplysningene skal gis for hver skadeforsikringsbransje som omfattes av diskonteringen, jf. § 5-10 annet til fjerde ledd.
- (5) De beløp som er inndrevet ved overtakelse av forsikredes rettigheter ovenfor tredjemann eller ved eiendomsretten til forsikredes gjenstander og trukket fra brutto erstatningsavsetning, skal oppgis for hver skadeforsikringsbransje der beløpet er betydelig, jf. § 5-10 annet til fjerde ledd.
- (6) Det skal gis opplysninger om samlet minstekrav til sikkerhetsavsetning.
- (7) Det skal gis opplysninger om avsetning for ikke opptjent premie og erstatningsavsetning for hver pool-ordning selskapet deltar i. Opplysningene skal gis både brutto og for egen regning.

§ 5-10 Premieinntekter og erstatningskostnader mv.

- (1) Selskapet skal gi opplysninger om:

- forfalte bruttopremier,
- opptjente bruttopremier,
- påløpne bruttoerstatningskostnader,
- brutto driftskostnader.

Det skal videre opplyses hvordan de påløpte brutto erstatningskostnader er fordelt mellom anslåtte brutto erstatningskostnader relatert til den aktuelle regnskapsperioden og brutto avviklingsresultat relatert til tidligere regnskapsperioder.

- (a) Med anslåtte erstatningskostnader menes betalte erstatninger for skadetilfeller inntruffet i regnskapsperioden tillagt erstatningsavsetningen for disse skadetilfellene ved utgangen av regnskapsperioden.
 - (b) Med avviklingsresultatet relatert til tidligere regnskapsperioder menes differansen mellom
 - erstatningsavsetningen ved inngangen til regnskapsperioden for skadetilfeller inntruffet i tidligere regnskapsperioder, og
 - erstatninger som er betalt i løpet av regnskapsperioden for skadetilfeller inntruffet i tidligere regnskapsperioder, tillagt erstatningsavsetningen for disse skadetilfellene ved utgangen av regnskapsperioden
- (2) Postene i første ledd skal fordeles på følgende skadeforsikringsbransjer:
I *Landbaserte forsikringer - privat*
 - 1.1 Kombinerte forsikringer
 - 1.2 Motorvognforsikringer
 - herav: Trafikkforsikringer
 - Øvrige motorvognforsikringer

- 1.3 Fritidsbåtforsikring
- 1.4 Ulykkesforsikringer
- 1.5 Reiseforsikringer
- 1.6 Øvrige landbaserte privatforsikringer

II Landbaserte forsikringer - næringsliv

- 2.1 Industriforsikringer
- 2.2 Kombinerte forsikringer i mellommarkedet
- 2.3 Motorvognforsikringer
 - herav: Trafikkforsikringer
 - Øvrige motorvognforsikringer
- 2.4 Ansvarsforsikringer
- 2.5 Yrkesskedeforsikringer
- 2.6 Trygghetsforsikringer
- 2.7 Husdyrforsikringer
- 2.8 Fiskeoppdrettsforsikringer
- 2.9 Transportforsikringer
- 2.10 Ettårige risikoforsikringer, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 1-3
- 2.11 Øvrige landbaserte næringslivsforsikringer

III Sjøforsikringer og energiforsikringer

- 3.1 Storkaskoforsikringer
- 3.2 Kystkaskoforsikringer
- 3.3 P&I-forsikringer
- 3.4 Øvrige sjøforsikringer
- 3.5 Energiforsikringer

IV Mottatte gjenforsikringer

- 4.1 Proporsjonale gjenforsikringer
- 4.2 Ikke-proporsjonale gjenforsikringer

(3) Andre bransjer skal tilføyes etter behov.

(4) Det er ikke nødvendig å gi opplysninger som angitt i første ledd for skadeforsikringsbransjer der den opptjente bruttopremien er mindre enn 25 millioner NOK. Det skal allikevel gis opplysninger som nevnt i første ledd for de fire skadeforsikringsbransjene med høyest opptjent bruttopremie.

§ 5-11 Fordeling av inntekter på geografiske områder

(1) Det skal gis opplysninger om samlede forfalte premieinntekter fra direkte forsikring som er inngått i Norge, i andre land omfattet av EØS-avtalen, samt i øvrige land. Slike opplysninger kan unnlates dersom bruttopremien utgjør mindre enn 5 prosent av totale brutto premieinntekter.

Finansielle instrumenter

§ 5-12 Opplysninger om finansielle instrumenter

- (1) Store selskaper skal gi opplysninger om finansielle instrumenter i samsvar med IFRS 7, § 5-6 og §§ 5-28 til 5-34.
- (2) Mellomstore selskaper skal gi opplysninger om finansielle instrumenter i samsvar med § 5-6 og §§ 5-13 til 5-34.

(3) Små selskaper skal gi opplysninger om finansielle instrumenter i samsvar med § 5-6, § 5-13, § 5-14, § 5-17, § 5-18, § 5-22, § 5-23, § 5-25, § 5-27 annet ledd annet punktum og §§ 5-28 til 5-34.

§ 5-13 Finansielle instrumenters betydning for finansiell stilling og inntjening

(1) Det skal gis opplysninger som setter brukere av årsregnskapet i stand til å evaluere finansielle instrumenters betydning for selskapets finansielle stilling og inntjening.

§ 5-14 Kategorier av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser

(1) Det skal gis opplysninger om den balanseførte verdien av hver av følgende kategorier som definert i IAS 39:

- (a) finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser (i) de finansielle eiendelene som ble øremerket som slike ved førstegangsinnregning, og (ii) de som ble klassifisert som holdt for omsetning i samsvar med IAS 39,
- (b) investeringer som holdes til forfall,
- (c) utlån og fordringer,
- (d) finansielle eiendeler tilgjengelige for salg,
- (e) finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser (i) de finansielle forpliktelsene som ble øremerket som slike ved førstegangsinnregning, og (ii) de som ble klassifisert som holdt for omsetning i samsvar med IAS 39, og
- (f) finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

§ 5-15 Finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

(1) Dersom selskapet har øremerket et utlån eller en fordring (eller en gruppe av utlån eller fordringer) til virkelig verdi over resultatet, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.9 og 7.11.

(2) Dersom selskapet har øremerket en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.10 og 7.11.

§ 5-16 Omklassifisering

(1) Dersom selskapet har omklassifisert en finansiell eiendel, skal det opplyses om hvilket beløp som er omklassifisert til og fra hver kategori, jf. § 5-14, samt grunnen til denne omklassifiseringen. Dersom den særlige adgangen til å omklassifisere etter IAS 39.50B er anvendt, skal det gis opplysninger som nevnt i IFRS 7.12A.

§ 5-17 Motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

(1) Det skal gis opplysninger i samsvar med IFRS 7.13B-13F for alle innregnede finansielle instrumenter som motregnes i samsvar med IAS 32.42. IFRS 7.13B-13F gjelder også for innregnede finansielle instrumenter som er gjenstand for en håndhevbar generell avregningsordning eller lignende avtale, uansett om de motregnes i samsvar med IAS 32.42.

§ 5-18 Sikkerhetsstillelse egne forpliktelser

(1) Det skal opplyses om den balanseførte verdien av finansielle eiendeler som selskapet har stilt som sikkerhet for forpliktelser eller betingede forpliktelser. Det skal videre opplyses om vilkår og betingelser knyttet til selskapets sikkerhetsstillelse.

§ 5-19 Sikkerhetsstillelse for utlån og andre eiendeler

(1) Når selskapet har akseptert en sikkerhetsstillelse for eiendeler, som det kan selge eller stille som sikkerhet på nytt, skal det opplyses om

- (a) den virkelige verdien av sikkerhetsstillelsen,

- (b) den virkelige verdien av sikkerhet som er solgt eller stilt som sikkerhet på nytt, samt om selskapet har en plikt til å returnere den, og
- (c) vilkår og betingelser knyttet til selskapets bruk av sikkerhetsstillelsen.

§ 5-20 *Avsetningskonto for kredittap*

(1) Når finansielle eiendeler har falt i verdi som følge av kredittap, og selskapet registrerer verdifallet på en separat konto i stedet for å direkte redusere eiendelens balanseførte verdi, skal selskapet vise en avstemming av endringene på denne kontoen i løpet av regnskapsåret.

§ 5-21 *Sammensatte finansielle instrumenter med flere innebygde derivater*

(1) Dersom selskapet har utstedt et instrument som inneholder både en forpliktelsesdel og en egenkapitaldel (se IAS 32.28), og instrumentet har flere innebygde derivater hvis verdier er innbyrdes avhengige, skal selskapet opplyse om dette.

§ 5-22. *Mislighold og manglende oppfyllelse*

(1) For innlån innregnet ved slutten av regnskapsåret skal det opplyses om eventuelle mislighold og manglende oppfyllelse i samsvar med IFRS 7.18 og 7.19. Små selskaper skal gi opplysninger i samsvar med IFRS 7.18.

§ 5-23. *Sikringsbokføring*

(1) Ved sikringsbokføring skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IFRS 7.22-24.

§ 5-24 *Virkelig verdi av finansielle instrumenter målt til amortisert kost*

(1) Det skal gis opplysninger om virkelig verdi for balansepost 2.3.1 og 2.3.2. Opplysninger om virkelig verdi kreves likevel ikke når den balanseførte verdien er en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

§ 5-25 *Egenkapitalinstrumenter hvor virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte*

(1) Det skal gis en beskrivelse av egenkapitalinstrumenter som måles til anskaffelseskost i samsvar med IAS 39, disse instrumentenes balanseførte verdier og en forklaring på hvorfor virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig måte.

§ 5-26 *Art og omfang av risiko som oppstår av finansielle instrumenter*

(1) Det skal gis opplysninger som gjør det mulig for brukere av årsregnskapet å vurdere arten og omfanget av risiko som oppstår av finansielle instrumenter, og som selskapet er eksponert for ved slutten av regnskapsåret. Opplysningene skal minst dekke kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

(2) For hver type risiko knyttet til finansielle instrumenter skal det opplyses om; (a) risikoeksponeringer, (b) prinsipper og prosesser for håndtering av risiko, (c) metoder for måling av risiko og (d) eventuelle endringer av bokstav (a), (b) eller (c) fra forrige periode.

(3) For hver type av risiko som oppstår av finansielle instrumenter skal det gis et sammendrag av kvantitative data om eksponering for denne risikoen ved slutten av regnskapsåret. Disse opplysningene skal være basert på den informasjonen som gis internt til nøkkelpersoner i selskapets ledelse.

(4) For hver type av risiko som oppstår av finansielle instrumenter skal det gis opplysninger som kreves av sjette til niende ledd i det omfang dette ikke fremgår av tredje ledd.

(5) Det skal videre gis opplysninger om andre konsentrasjoner av risiko der dette ikke fremgår av tredje og fjerde ledd.

(6) Dersom de kvantitative dataene det opplyses om ved slutten av regnskapsåret ikke er representative for risiko i løpet av perioden, skal selskapet legge frem ytterligere informasjon som er representativ.

Kredittrisiko

(7) Det skal gis opplysninger om kredittrisiko i samsvar med IFRS 7.36-38.

Likviditetsrisiko

(8) Det skal presenteres en forfallsanalyse av finansielle forpliktelser som viser de gjenværende kontraktsmessige forfallene. Det skal i tillegg gis en beskrivelse av hvordan den iboende likviditetsrisikoen i forfallsanalysen håndteres.

Markedsrisiko

(9) Det skal gis en sensitivitetsanalyse for hver type markedsrisiko som selskapet er eksponert for ved slutten av regnskapsåret, som viser hvordan resultatet og egenkapitalen ville blitt påvirket av endringer i den relevante risikovariabelen innenfor et rimelig mulighetsområde på det tidspunktet. Det skal opplyses om metodene og forutsetningene som ble benyttet ved utarbeidelsen av sensitivitetsanalysen. Eventuelle endringer fra forrige periode i metoder og forutsetninger skal opplyses og begrunnes. Dersom selskapet utarbeider "value-at-risk" analyse, skal det gis opplysninger i henhold til IFRS 7.41.

(10) Når den sensitivitetsanalysen som det opplyses om etter niende ledd, ikke er representativ for en iboende risiko i et finansielt instrument, skal selskapet opplyse om dette, samt om grunnen til at sensitivitetsanalysen ikke er representativ.

§ 5-27 Overføring av finansielle eiendeler

(1) Det skal gis opplysninger som gjør det mulig for brukerne av årsregnskapet:

- (a) å forstå forholdet mellom overførte finansielle eiendeler som ikke er fraregnet i sin helhet og de tilknyttede forpliktelsene, og
- (b) å evaluere arten av og risikoene knyttet til selskapets vedvarende engasjement i fraregnede finansielle eiendeler.

(2) Det skal gis opplysninger om overførte finansielle eiendeler som ikke er blitt fraregnet i sin helhet i samsvar med IFRS 7.42D. Små selskaper skal gi opplysninger i samsvar med IFRS 7.42D bokstav a, b og e.

(3) Når et selskap fraregner overførte finansielle eiendeler i sin helhet, jf. IAS 39.20 bokstav a og bokstav c (i), men har et vedvarende engasjement i dem, skal det minst gis opplysninger for hver type vedvarende engasjement i samsvar med IFRS 7.42E-G.

§ 5-28 Aksjer og andeler

(1) Aksjer, egenkapitalbevis og andeler i andre selskaper skal spesifiseres etter selskap. Norske selskaper skal angis med organisasjonsnummer. Spesifikasjonen skal omfatte de største postene og minst utgjøre 90 prosent av selskapets beholdning av henholdsvis aksjer, egenkapitalbevis og andeler. Aksjer i finansinstitusjoner og forsikringsselskaper skal uansett spesifiseres.

(2) Det skal redegjøres for risikoprofilen i selskapets aksjeportefølje per årsslutt og gjennom året.

(3) For verdipapirer ført under balanseposten 2.4.1 skal det opplyses om balanseført verdi. Andel av balanseført verdi som er børsnoterte verdipapirer skal opplyses.

§ 5-29 Ansvarlig lånekapital i andre foretak

(1) Det skal gis opplysninger om selskapets ansvarlige lånekapital i andre foretak. Det skal opplyses hvordan den ansvarlige lånekapitalen fordeler seg mellom balansepost 2.2 og balansepost 2.4.

§ 5-30 Andre finansielle eiendeler

(1) Balansepost 2.4.5 spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-31 Andre fordringer

(1) Balansepost 4.3 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-32 Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

(1) Balansepost 6.3 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av vesentlig betydning for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-33 Ansvarlig lån

Selskapet skal gi følgende opplysninger når det gjelder ansvarlig lånekapital:

For hvert lån som overstiger 10 prosent av totalbeløpet for den ansvarlige lånekapital:

1. lånets størrelse, den valuta det er oppgitt i, rentesats og forfall, eller opplysning om at det er en evigvarende ansvarlig lånekapital,
2. om det er forhold som eventuelt krever en hurtigere tilbakebetaling og
3. vilkårene for den ansvarlige lånekapital, eventuelle bestemmelser om at den ansvarlige lånekapital kan konverteres til egenkapital eller til en annen form for gjeld, samt vilkårene i disse bestemmelsene.

For annen ansvarlig lånekapital skal det gis en summarisk oversikt over betingelsene.

(2) Dersom selskapet har opptatt ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta, skal valutakursgevinst eller valutakurstap på slik lånekapital angis. Dersom selskapet har inngått sikringsforretning som gjelder ansvarlig lånekapital i utenlandsk valuta skal dette opplyses.

(3) Kostnader i forbindelse med selskapets ansvarlige lånekapital i løpet av regnskapsåret skal angis.

§ 5-34 Andre forpliktelser

(1) Balansepost 13.5 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er av betydning for vurderingen av årsregnskapet.

Eiendom

§ 5-35 Investerings eiendom

(1) Store selskaper skal gi opplysninger om investeringseiendom i samsvar med IAS 40 og § 5-6 første ledd.

(2) Mellomstore og små selskaper skal gi opplysninger om investeringseiendom i samsvar med tredje til femte ledd samt § 5-6 annet ledd.

(3) Selskaper som anvender modellen med virkelig verdi skal:

- (a) opplyse om i hvilket omfang den virkelige verdien er basert på en verdsetting foretatt av en uavhengig takstmann med en anerkjent og relevant faglig kvalifikasjon og som nylig har hatt erfaring med lokaliseringen og kategorien av den investeringseiendommen som blir taksert. Dersom det ikke har skjedd noen slik verdsetting, skal det opplyses om dette.
- (b) gi en avstemming mellom de balanseførte verdiene av investeringseiendom i begynnelsen og i slutten av perioden som viser:
 - i. tilganger, spesifisert på:
 - de tilganger som er resultat av anskaffelser
 - de tilganger som er resultat av etterfølgende utgifter innregnet i en eiendels balanseførte verdi

- de tilganger som er resultat av anskaffelser i forbindelse med virksomhetssammenslutninger
 - ii. investeringseiendommer klassifisert som holdt for salg i samsvar med IFRS 5 og andre avhendinger
 - iii. netto gevinster eller tap ved justering av virkelig verdi
 - iv. overføringer til og fra eierbenyttet eiendom
 - v. andre endringer
- (4) I de unntaksvise tilfellene hvor virkelig verdi ikke kan fastsettes på en pålitelig måte (se nr. 53 i IAS 40), skal det gis en beskrivelse av investeringseiendommen og en forklaring på hvorfor virkelig verdi ikke kan fastsettes på en pålitelig måte.
- (5) Selskaper som anvender anskaffelseskostmodellen skal gi opplysninger om:
- (a) hvilke avskrivningsmetoder som er benyttet,
 - (b) utnyttbar levetid eller avskrivningssatsene som er benyttet,
 - (c) brutto balanseført verdi og akkumulert avskrivning (herunder akkumulerte tap ved verdifall) ved begynnelsen og slutten av perioden,
 - (d) en avstemming av den balanseførte verdien av investeringseiendom ved begynnelsen og slutten av perioden som viser:
 - i. tilganger, spesifisert på
 - de tilganger som er resultat av anskaffelser
 - de tilganger som er resultat av etterfølgende utgifter innregnet i en eiendels balanseførte verdi
 - de tilganger som er resultat av anskaffelser i forbindelse med virksomhetssammenslutninger
 - ii. investeringseiendommer klassifisert som holdt for salg i samsvar med IFRS 5 og andre avhendinger
 - iii. avskrivning
 - iv. beløpet for tap ved verdifall som er innregnet, samt beløpet for reverserte tap ved verdifall i løpet av perioden, i samsvar med IAS 36
 - v. overføringer til og fra eierbenyttet eiendom
 - vi. andre endringer

§ 5-36 *Eierbenyttet eiendom*

- (1) Det skal gis en avstemming av balanseført verdi av eierbenyttet eiendom ved begynnelsen og slutten av perioden som viser:
- (a) tilgang og avgang
 - (b) økninger eller reduksjoner som skyldes verdireguleringer
 - (c) avskrivninger
 - (d) andre endringer
- (2) For eierbenyttet eiendom som balanseføres til verdiregulert beløp, skal det videre gis følgende opplysninger:
- (a) tidspunktet for verdireguleringen
 - (b) om en uavhengig takstmann ble benyttet
 - (c) den balanseførte verdien som ville ha vært innregnet dersom eiendommen hadde vært balanseført i henhold til anskaffelseskostmodellen
 - (d) verdireguleringsreserven, som viser endringen i reserven i perioden
 - (e) opplysninger om virkelig verdi i samsvar med § 5-6

Foretak i samme konsern og tilknyttede foretak

§ 5-37 *Aksjer og andeler i foretak i samme konsern og tilknyttede selskap m.v.*

- (1) Det skal opplyses om firma, forretningskontor, eierandel og stemmeandel for datterselskap, tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet.
- (2) Regnskapspliktig som med hjemmel i regnskapsloven § 3-7 ikke har utarbeidet konsernregnskap, skal opplyse om firma og forretningskontor for morselskapet.
- (3) Det skal gis opplysninger om aksjer og andeler i foretak i samme konsern i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 17 *Virksomhetskjøp*. Det skal gis opplysninger om aksjer og andeler i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard *Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet*.
- (4) For investeringer i datterselskap som innregnes og måles i samsvar med IAS 39, skal det gis opplysninger i henhold til IFRS 13.

§ 5-38 *Fordringer på og verdipapirer utstedt av foretak i samme konsern og tilknyttede selskaper.*

- (1) Ansvarlig lånekapital i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak skal spesifiseres på hver enkelt hovedpost. Regnskapsloven § 6-6 om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

§ 5-39 *Virkning av endring av konsernsammensetning*

- (1) Ved endring i konsernsammensetningen skal det gis opplysninger som muliggjør sammenligning med tidligere årsregnskap.
- (2) Ved hver virksomhetssammenslutning som er gjennomført i perioden, skal det gis opplysninger i samsvar med IFRS 3 nr. B64, B65 og B67 bokstav a til c.

Annet

§ 5-40 *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler*

- (1) For hver klasse av avsetninger, jf. IAS 37 nr. 87, skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 84, nr. 85 og nr. 88.
- (2) For hver klasse av betingede forpliktelser, jf. IAS 37 nr. 87, skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 86 og nr. 88. Dersom det ikke er praktisk mulig å gi slik informasjon skal det opplyses om dette.
- (3) For hver klasse av betingede eiendeler skal selskapet gi opplysninger i samsvar med IAS 37 nr. 89 og nr. 90. Dersom det ikke er praktisk mulig å gi slik informasjon, skal det opplyses om dette.
- (4) Dersom opplysninger i første til tredje ledd i vesentlig grad kan forventes å påvirke selskapets stilling i en tvist med en annen part, kan det istedenfor gis opplysninger som nevnt i IAS 37 nr. 92.

§ 5-41 *Immaterielle eiendeler samt anlegg og utstyr*

- (1) For hver post under immaterielle eiendeler samt anlegg og utstyr skal det opplyses om: inngående balanse,

- (a) anskaffelseskost,
- (b) tilgang og avgang i løpet av regnskapsåret,
- (c) samlede avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger,
- (d) avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger i regnskapsåret og
- (e) utgående balanse.

- (2) Det skal opplyses om endring i avskrivningsplan.

Immaterielle eiendeler

- (3) For hver post under immaterielle eiendeler skal økonomisk levetid og valg av avskrivningsplan opplyses.
- (4) Goodwill skal spesifiseres for hvert enkelt virksomhetskjøp. Avskrivningsplan for goodwill som er lenger enn fem år, skal begrunnes.
- (5) Dersom immaterielle eiendeler regnskapsføres i samsvar med IAS 38, skal det gis opplysninger i samsvar med IAS 38 nr. 122 bokstav a, nr. 124 og nr. 125.

Anlegg og utstyr

- (6) For hver post under anlegg og utstyr skal det opplyses om økonomisk levetid og valg av avskrivningsplan. For hver post skal det opplyses om balanseførte leieavtaler.
- (7) Det skal opplyses om hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for nedskrivning og reversering av nedskrivning.
- (8) Ved leie av anlegg og utstyr som ikke er balanseført skal det opplyses om årlig leie med tilsvarende spesifikasjon som i oppstillingsplanen for balansen.

§ 5-42 Egenkapital

- (1) Selskaper som er aksjeselskap skal opplyse om aksjekapitalen og aksjenes pålydende fordelt på hver aksjeklasse. Det skal opplyses om vedtektsbestemmelser om stemmerett. Det skal opplyses om alle rettigheter som kan medføre at det blir utstedt nye aksjer med angivelse av hovedtrekkene i de vilkår som gjelder for retten.
- (2) Det skal gis opplysninger om navn og eierandel for de 20 største aksjeeierne. Opplysning om aksjeeiere som eier under 1 prosent av aksjene kan utelates.
- (3) Det skal opplyses om aksjer i selskapet samt rettigheter til slike, som eies av hvert enkelt medlem av styret, representantskap, kontrollkomiteen, samt administrerende direktør og de enkelte ledende ansatte. For hver aksjeeier skal medregnes aksjer som eies av personlig nærstående. Som personlig nærstående regnes:
 - (a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold,
 - (b) mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i (a) som vedkommende bor sammen med, og
 - (c) foretak der vedkommende selv eller noen som er nevnt i (a) og (b) har slik bestemmende innflytelse som nevnt i regnskapsloven § 1-3 annet ledd.
- (4) Selskaper som er morselskap skal i tillegg opplyse om datterselskapers beholdning av morselskapets aksjer. Endringer i løpet av regnskapsåret i beholdningen av selskapets egne aksjer og datterselskapenes beholdning av aksjer i morselskapet skal spesifiseres. Det skal minst opplyses om:
 - (a) bakgrunnen for erverv som har funnet sted,
 - (b) antall aksjer som er ervervet, og vederlaget, og
 - (c) antall aksjer som er avhendet, og vederlaget.
- (5) Regnskapspliktige som er utstedere med Norge som hjemstat etter verdipapirhandelloven § 5-4, skal opplyse om vesentlige indirekte aksjebesittelser i selskapet. Aksjebesittelser som representerer minst 10 prosent av stemmerettene i selskapet, regnes som vesentlige etter første punktum.

§ 5-43 Kapitaldekning og solvensmargin

- (1) Det skal opplyses om selskapets kapitaldekning, herunder risikovektet beregningsgrunnlag, netto ansvarlig kapital og kapitaldekningsprosenten. For selskapets kapitaldekning gjelder regnskapsloven § 6-6 om sammenligningstall tilsvarende.
- (2) Netto ansvarlig kapital skal spesifiseres på kjernekapital, ansvarlig lånekapital, annen tilleggskapital samt eventuelle fradrag som må gjøres i brutto ansvarlig kapital. Det skal opplyses om tellende og ikke-tellende andeler av ansvarlig lånekapital og annen

tilleggs kapital. Forskjellen mellom kjernekapital og balanseført egenkapital skal spesifiseres og forklares.

(3) Beregningsgrunnlaget for ansvarlig kapital skal spesifiseres på de enkelte risikovektklasser, jf. forskrift 22. desember 2006 nr. 1616 om minstekrav til kapitaldekning i forsikringsselskaper, pensjonskasser, innskuddspensjonsforetak og holdingsselskap i forsikringskonsern.

(4) Det skal opplyses om selskapets solvensmargin, herunder minstekravet til solvensmargin, solvensmarginkapitalen og solvensmarginkapitalens sammensetning. For selskapets solvensmargin gjelder regnskapsloven § 6-6 om sammenligningstall tilsvarende.

§ 5-44 *Salgskostnader*

(1) Det skal gis opplysninger om hvordan salgskostnader i regnskapsperioden fordeler seg på lønn og provisjoner m.v., herunder provisjoner til andre selskaper.

§ 5-45 *Forvaltnings- og administrasjonstjenester*

(1) Det skal opplyses om forvaltnings- og administrasjonstjenester som selskapet yter for tredjemann, dersom omfanget er betydelig i forhold til selskapets virksomhet.

§ 5-46 *Andre inntekter*

(1) Resultatpost 13 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er vesentlige for vurderingen av årsregnskapet.

§ 5-47 *Leieavtaler*

(1) Det skal gis opplysninger om leieavtaler i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 14 *Leieavtaler*.

§ 5-48 *Lønn og generelle administrasjonskostnader*

(1) Det skal opplyses om beregning av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til norsk regnskapsstandard nr. 6 *Pensjonskostnader*.

(2) Det skal opplyses om det gjennomsnittlige antall ansatte i regnskapsåret.

§ 5-49 *Aksjebasert betaling*

(1) IFRS 2 gjelder.

§ 5-50 *Transaksjoner med nærstående parter*

(1) Det skal gis opplysninger om transaksjoner med nærstående parter enten i samsvar med IAS 24 eller regnskapsloven § 7-30b.

§ 5-51 *Ytelser og lån til ledende ansatte m.v.*

(1) Det skal gis opplysninger om ytelser til ledende personer mv. i samsvar med regnskapsloven § 7-31b. Alle forsikringsselskaper regnes i denne sammenheng som store foretak.

(2) Det skal gis opplysninger i samsvar med regnskapsloven § 7-32 om lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere mv.

(3) Plikten til å opplyse om vilkår for lån og sikkerhetsstillelse i regnskapsloven § 7-31b niende ledd og § 7-32 annet ledd gjelder bare der vilkårene avviker fra de generelle markedsvilkår.

§ 5-52 Andre kostnader

(1) Resultatpost 14 skal spesifiseres på de viktigste enkeltbeløp, dersom disse er vesentlige for vurderingen av årsregnskapet.

(2) Det skal opplyses om godtgjørelse til revisor og hvordan godtgjørelsen er fordelt på lovpålagt revisjon, andre attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen. Honorarer for andre tjenester utenfor revisjonen skal spesifiseres for vesentlig forskjellige tjenester. Opplysningene skal også omfatte godtgjørelse til foretak som revisor har et særskilt samarbeid med.

§ 5-53 Kostnad (inntekt) ved skatt

(1) Det skal gis opplysninger om skatt i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard *Resultatskatt*.

§ 5-54 Store enkelttransaksjoner

(1) Det skal gis opplysninger om store enkelttransaksjoner som ikke er spesifisert etter andre bestemmelser i denne forskriften.

§ 5-55 Sammenslåing av poster

(1) Poster i oppstillingsplanen som er slått sammen etter § 4-2, skal spesifiseres. Regnskapsloven § 6-6 om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

§ 5-56 Bestemmelser i regnskapsloven som ikke er regulert særskilt i denne forskriften

(1) Bestemmelsene i regnskapsloven §§ 7-9, 7-10, 7-14 annet ledd og 7-34 kommer til anvendelse i den grad de er aktuelle for det enkelte selskap.

§ 5-57 Resultat per aksje

(1) Selskaper hvis aksjer er gjenstand for alminnelig omsetning skal gi opplysninger om resultat per aksje i samsvar med IAS 33.

Kapittel 6. Delårsregnskap

§ 6-1 Plikt til å utarbeide delårsregnskap

(1) Det skal utarbeides delårsregnskap for hvert kvartal. Selskaper hvis verdipapirer ikke er opptatt til handel på regulert marked, kan unnlate å utarbeide delårsregnskap for fjerde kvartal. For morselskap består delårsregnskapet av selskapsregnskap og konsernregnskap.

§ 6-2 Innhold i delårsrapport

(1) Delårsrapporter skal utarbeides i samsvar med IAS 34. Resultatregnskap, balanse og oppstilling av endringer i egenkapital skal minst angi hovedpostene i oppstillingsplanene, jf. § 4-4 til § 4-6. Underpostene til resultatpost 19 kan, med unntak av post 19.8, slås sammen.

§ 6-3 Tilleggsopplysninger

(1) Det skal gis opplysninger om selskapets kapitaldekning.

§ 6-4 Offentlighet m.v.

(1) Delårsregnskapet skal vedtas av selskapets styre innen 60 dager etter regnskapsperiodens slutt, og uten unødig opphold offentliggjøres på selskapets hjemmeside på internett. Selskapet skal sørge for at delårsregnskapet forblir offentlig i minst fem år. Finanstilsynet kan pålegge selskapet å opprette hjemmeside på internett. Det skal gis opplysninger om hvilke deler av delårsregnskapet som er revidert.

Kapittel 7. Avsluttende bestemmelser

§ 7-1 *Dispensasjon og utfyllende bestemmelser*

(1) Finanstilsynet kan i det enkelte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften.

§ 7-2 *Ikrafttredelse m.v.*

(1) Denne forskriften trer i kraft fra og med x.x.x